

Upravišтво, Ljubljana, Knafljeva
ulica 6 — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Sebe-
burgova ul. 6 — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11 — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 2
Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

MADŽARSKA SE POGAJA Z MALO ANTANTO KOT CELOTO

Madžarska bo v protiuslugo za dovolitev oborožitve izjavila, da njeno oboroževanje ni naperjeno proti državam Male antante

Praga, 8. septembra. b. Oficiozni »Venkov« objavlja dopis svojega berlinskega dopisnika, v katerem napoveduje nadaljevanje pogajanj med Malo antanto in Madžarsko v Zenevi, obenem pa pristavlja, da so v Berlinu za dosedanjim potekom pogajanj za sporazum zelo zadovoljni in da jih odobrava. Na enako stališče se je postavila tudi Italija. Posebno ugodno ocenjujejo v Berlinu okolnosti, da je po več kot desetih letih prebit led dosedanjega nezaujanja in nesoglasij med Madžarsko in Malo antanto, kakor je to bilo med drugim razvidno iz razgovorov uradnega madžarskega zastopnika, poslanika Bardossya v Bukarešti z zunanjimi ministri držav Male antante.

Po berlinskih sodbah so pogajanja med Madžarsko in Malo antanto glede obeh glavnih in najbolj kočljivih vprašanj, vprašanja zopetne madžarske oborožitve in zaščite madžarskih manjšin, na najboljši poti. V pogledu oborožitve je Madžarska najprej stala na stališču, da se o tem ne bo pogajala z nikomur in da se bo kar na svojo pest spet oborožila. Mala antanta je proti temu postavljala tezo sporazuma. Sedaj sta se, kakor izgleda, stališči obeh strank v toliko približali, da se že kažejo obrisi sporazuma v tem vprašanju. Ma-

džarska bo pomirila Malo antanto z izjavo, da njena oborožitev nima ofenzivnega značaja in da ni naperjena proti varnosti maloantantnih držav, dočim bodo te pomirile madžarsko zaskrbljenost zaradi manjšin s svečano proklamacijo o spoštovanju njihovih pravic. S tem bi odpadlo jedro dosedanjega spora med obema strankama — revizija mej, kateri bi se Madžarska s svojo izjavo odpovedala.

Kakor zatrjujejo v berlinskih uradnih krogih, sta Italija in Nemčija izrazili svoje zadovoljstvo nad ugodnim potekom pogajanj, ki bodo najbrž zaključena že v Zenevi ob priliki zasedanja sveta in skupščine DN, katerega se bo udeležil tudi madžarski zunanji minister Kanya. V Berlinu še posebej z zadovoljstvom ugotavljajo, da sta Jugoslavija in Češkoslovaška pokazali dovolj dobre volje glede spoštovanja pravic madžarskih manjšin.

Rusija in Mala antanta

Moskva, 8. septembra. b. Oficiozni moskovski list v francoskem jeziku »Journal de Moscou« objavlja zelo dolg članek o poslednji konferenci Male antante v Sinaji. V podrobni analizi vseh sinajskih sklepov izraža svoje zadovoljstvo nad uspehi in jih odobrava. Nato pristavlja dobesedno: Vsi

pristaži miru so zadovoljni s poročilom o sklepih posvetovanj stalnega sveta Male antante v Sinaji. Na bližnjem zasedanju sveta in skupščine DN v Zenevi bo dovolil prilike za praktično izvedbo načel, ki jih je proglasil stalni svet Male antante, ki je odločno za kolektivno varnost.

Dr. Krofta o problemu madžarskih manjšin

Varšava, 8. septembra. b. »Kurier Warszawski« prinaša razgovor svojega praškega dopisnika s češkoslovaškim zunanjim ministrom dr. Krofto o uspehih sinajске konference, zlasti o napovedanem zbližanju Male antante z Madžarsko. Dr. Krofta je pripomnil, da so vesti o zbližanju stališč sicer nekoliko preuranjene, vendar pa so pogajanja v teku. Morda že v Zenevi, kjer se bodo posvetovanja nadaljevala, bo dosežen tudi sporazum o madžarskih manjšinah. Problem je sedaj samo še v tem, da se najde primerna formula manjšinskega sporazuma, tako da bi bila sprejemljiva za obe stranki in da ne bi kršila načela o strogem nevmešavanju v zadeve drugih. Dasi Mala antanta doslej ni mogla sprejeti madžarskih zahtev v tem vprašanju, sporazum ni izključen, ker je dobre volje dovolj na obeh straneh.

Angleško posredovanje

London, 8. septembra. o. V angleških političnih krogih opozarjajo, da vsebuje italijansko-ruska prijateljska pogodba iz l. 1933 določbo, po kateri sta dolžni obe državi v primeru spora priznati razsodbo tretje sile. Menijo, da bosta italijanska in ruska vlada naprosili za posredovanje Anglijo ob priliki sredozeemske konference v Nyonu.

Zopet dve angleški ladji napadeni

London, 8. septembra. o. Včeraj sta se pripetila dva nova incidenta v vzhodnem delu Sredozeemskega morja. Neznana podmornica je napadla angleško ladjo »Pegasus« v bližini Dodekaneških otokov, torpedo pa ladje ni zadel. Posadka na ladji ni mogla dognati, kateri vojni mornarici pripada napadalka.

Drugi incident se je pripetil na poti od Port Saïda proti Malti. Angleška petrolejska ladja »Harpe« je iz Port Saïda plula v La Valetto. Med potjo jo je napadla neka podmornica, torpedo pa k sreči tudi nje ni zadel.

Povabilo jugoslovnski vladi

Beograd, 8. septembra. AA. Francoska in angleška vlada sta 6. t. m. izročili po svojih zastopnikih v Beogradu povabilo jugoslovnski vladi k konferenci sredozejskih držav, ki se bo začela 10. t. m. v Nyonu. Kr. vlada je danes uradno sporočila tukajšnjemu francoskemu poslaniku in angleškemu odpravniku poslov, da se bo te konference udeležila.

Optimizem v Parizu

Delbos, Eden in Beck odpotujejo nocoj skupaj v Zenevo — Kaj bo zahtevala Italija, ako se udeleži »piratske konference«

Pariz, 8. septembra. b. Iz uradnega vira se doznava, da bo zunanji minister Delbos odpotoval na zasedanje sveta DN v Zenevo jutri 9. t. m. Potoval bo v družbi angleškega zunanjega ministra Edena in poljskega zunanjega ministra Becka, ki je včeraj prispel v Pariz. Še pred Delbosovim odhodom se bo sestala vlada na sejo, na kateri bo razmotrivala sedanji mednarodni položaj in dala zunanjemu ministru navodila. V uradnih krogih so navzlic zapletljajem, ki so se pojavili v zvezi s svetjsko noto v Rimu, polni zaupanja v uspeh piratske konference, ki se bo, kakor znano, v glavnem omejila na sporazum glede pobijanja nepriznanih napadov na ladje v sredozejskem bazenu.

Razen tega pričakujejo, da bosta Italija in Nemčija skoro gotovo zastopani na konferenci v Nyonu. Iz Rima poročajo nekateri listi, da bo Italija, ako se nyonske konference udeleži, postavila naslednje štiri zahteve.

1. Da se brez njenega pristanka ne sklepa noben definitivni sporazum o akciji pro-

ti sredozejskemu piratstvu. 2. Da bo pristala na sleherni sporazum v tem vprašanju, ako bosta Francija in Anglija ustregli njeni želji o priznanju pravic vojskojoče se stranke obema španskima tabornima. 3. Da se kot glavni krivec sedanje sredozejske napetosti obsodi Rusija in da se Italiji in Nemčiji da moralno priznanje, da sta prvi postavili zahtevo o pobijanju piratstva, ko sta bili napadeni ladji »Barletta« in »Leipzig«. 4. Da se izkoristi prilika sestanka sredozejskih držav za sklenitev italijansko-angleškega sredozejskega sporazuma kot osnove za morebitni poznejši sredozejski pakt.

Chamberlainova posvetovanja z Edenom

London, 8. septembra. b. Ministrski predsednik Chamberlain, ki se je včeraj vrnil s Škotskega v London, je imel danes ves dan posvetovanja z zunanjim ministrom Edenom. Pretresala sta vprašanje sredozejske konference in zapletljaje na Daljnem vzhodu.

organiziral protiakcijo. V predmetjih Asunciona so se baje danes vršili hudi boji med uporniški četami in konjeniškim polkom, ki je ostal zvest dosedanjemu režimu.

Vstaja v Siriji

Carigrad, 8. septembra. d. Po poročilu iz Beirut se je vstaja v sirjski pokrajini širše razširila. Dva bataljona sirjske pehote, ki sta bila poslana proti upornikom, sta bila uničena. Uporniki so vrtil v sosednjo pokrajino in zažgali več vasel. Pri tem so poklali tudi 500 žensk in otrok, ki so se zatekli v neko mošejo. Na turško področje je prispelo že več tisoč beguncev iz tamošnje pokrajine.

Hrabra kitajska obramba

Japonci so pri Vusungu izkrcali zopet 50.000 vojakov — Kitajci se pripravljajo za velik letalski napad na Japonsko

Šanghaj, 8. septembra. o. Kljub izrednemu topniškemu ognju in neprestanim letalskim in pehotnim napadom Japoncem še vedno ni uspelo zlomiti odpora Kitajcev. Na nekaterih krajih, zlasti pri Jangcepuju in Ljahu so Kitajci prešli celo v protiofenzivo in prisilili Japonce, da so se umaknili nazaj na svoje prvotne postojanke. Japonci operirajo še vedno z razmeroma maloštevilno vojsko in se zato zama trudijo, da bi Kitajce prisilili k odločilnemu epopadu. Pri Vusungu se je po japonskih informacijah izkrcalo nadaljnjih 50.000 mož. Poleg tega so spravili na kopno zelo velike količine vojni potrebščin. Japonci se izkrcujejo predvsem pri Ljahu, Paočangu in Vusungu. Iz teh krajev so prodrlji za 5 km proti zaledju, vendar pa jim doslej ni uspelo skleniti neprekinjene zveze med posameznimi operacijskimi oddelki. Kitajci so na vmesnih točkah prešli v protiofenzivo in jim to povsem onemogočili. Drugod so kitajske čete v defenzivi, vendar pa spretno izkoriščajo teren, tako da jim niti japonska letala ne morejo priti do živega, računati pa je z vedno močnejšim japonskim pritiskom na kitajske postojanke. Japonci razpolagajo z vedno novimi letalskimi silami, dočim so kitajske letalske sile malone že popolnoma odrekle. Zanimivo je, da pripravljajo v kitajskem glavnem stanu načrt za množični letalski napad na tokijsko industrijsko področje. Po vesteh iz Nankinga se je doslej prijavilo že 400 proslavovcev, ki hočejo edelovati pri tem napadu.

Kitajski odgovor na japonsko blokado

Šanghaj, 8. septembra. w. Nota, ki jo je kitajsko zunanje ministrstvo poslalo zastopnikom velesil, izjavlja, da bodo kitajska letala med blokado prisiljena, da izvedejo primerne ukrepe proti japonskim vojnim ladjam ob kitajski obali. Kitajska prosi vojne ladje ter trgovinske ladje pri-

jateljskih držav, naj se zadržujejo v gotovi razdalji od japonskih vojnih in transportnih ladij, da ne bi prišle v nevarnost. Ladje prijateljskih držav se naprošajo, naj imajo svoje nacionalne barve čim bolj vidne.

Ruska vojska na pohodu proti Notranji Mongoliji?

Rim, 8. septembra. o. Listi objavljajo daljša poročila iz Rige, po katerih se je v Rusiji pričela delna mobilizacija vojaških obveznikov. Pod orožje so bili pozvani obvezniki vseh mlajših letnikov do 34. leta starosti. Na sibirskih progah je že sedaj stacioniranih mnogo oklopnih vlakov. General Blücher se s svojo vojsko, ki jo sestavlja 18. in 19. armijski zbor ter oddelki Mongolcev, že bliža meji Notranje Mongolije. Vojska je sestavljena iz 27 pehotnih in 14 konjeniških polkov ruske redne vojske ter iz 30.000 pešev in konjenikov Zunanje Mongolije. Poleg tega razpolaga Blücher z močnimi tehničnimi oddelki z 2.000 letali. Kakor znano, je Rusija večje število letal že poslala na Kitajsko ter jih že rabijo v borbi proti Japoncem.

Rusi zaplenili 26 japonskih ribiških ladij

Tokio, 8. septembra. o. Po vesteh zunanjega ministrstva so ruske oblasti doslej zaplenile 26 japonskih ribiških ladij. Danes so ruske vojne ladje v korejskih vodah zaplenile nadaljnjih 7 ribiških ladij in čolnov. Japonski poslanik v Moskvi je že odločno protestiral proti temu postopanju in naglasi, da so se japonske ribiške ladje po naključju približale področju, kjer se pravkar vršijo manevri ruske vojne mornarice. Posadke teh ladij nikakor niso imele ne naloge ne namena opazovati ruske vojne ladje.

Spopadi v španskih vodah

Več vojnih ladij republikanske vlade je napadlo včeraj Francovi križarki »Canarias« in »Baleares«

Alžir, 8. septembra. AA. Snoči se je čulo hudo topovsko streljanje. Mislijo, da se je vnela pomorska bitka, ki je trajala od 18. do 20. ure med nacionalistično križarko »Canariase« in sedmimi ladjami valencijske vlade. Iz alžirskega pristanišča so odplule francoska patruljna ladja »Phygenia« in dve torpedovki, da bi priskočili na pomoč ogroženim trgovskim ladjam nevtralnih držav, ki bi plule v teh vodah.

Santander, 8. septembra. AA. Nacionalistična vojna ladja »Baleares« se je včeraj spustila ob kantabrijski obali v boj s petimi vojnimi ladjami valencijske vlade. Valencijska križarka »Libertad« se je zadela umaknila iz boja.

Negrin v Parizu

Pariz, 8. septembra. o. Predsednik valencijske vlade Negrin je prispel v Pariz. Ker ima po abecednem redu prevzeti sedaj predsedstvo v svetu Društva narodov

Beck v Parizu

Pariz, 8. septembra. AA. Ob 10.45 je prispel na pariško severno postajo poljski zunanji minister. Sprejel ga je in pozdravil francoski zunanji minister Delbos. Pri sprejemu so bili tudi poljski poslanik Lukaszewicz, poljski generalni konzul Kara, poljski vojaški ataše in osebe poljskega poslanstva in konzulata.

Pariz, 8. septembra. AA. Glede na obisk polkovnika Becka piše L'Époque: Poljska in Francija morata ostati tesno zvezani, ker grozi obema skupna nevarnost s strani Germanov. Zato je treba pozdravljati stike med državni in obeh narodov. Beckov obisk v Parizu je zlasti v sedanjih okoliščinah dobrodošel.

»Petit Journal« pravi: Poljska ima sedaj proste roke in lahko podpre delo za pomirjenje, ki je v sedanjih okoliščinah še posebno potrebno.

Napoveduje se konferenca o Dunavu

Bukarešta, 8. septembra. b. Plovba na Dunavu je podvržena kontroli dveh komisij, mednarodne in evropske. Mednarodna je pristojna za plovbo na Dunavu med Ulmom in Brailo, evropska, ki ima svoj sedež v Galacu, pa za plovbo med Brailo in dunavskim izlivom. Rumunija se že dalje časa zavzema za ukinitev evropske komisije, namesto katere naj bi tudi plovbo na spodnjem Dunavu prevzela v svoje nadzorstvo mednarodna komisija na Dunaju. Sedaj se iz napol uradnega vira doznava, da bo v kratkem o tem vprašanju razpravljala posebna dunavska konferenca v Budimpešti, ki naj bi dosegla načelni sporazum, nakar naj bi se definitivno sklepalo na zaključni konferenci v Bukarešti. Razen obalnih držav bodo na to konferenco povabljeni tudi Anglija, Francija in Italija, ki so v evropski komisiji vsaka z enim sedežem.

Pred Schachtovo ostavko

London, 8. septembra. b. Berlinski dopisnik »Daily Telegraph« doznava, da bo nemški gospodarski minister in predsednik

nemške narodne banke, dr. Schacht, takoj po zaključitvi nürnberskega kongresa narodno socialistične stranke odstopil kot gospodarski minister. Z njegovega naslednika prihaja v postev v prvi vrsti ministrski svetnik Posse, ki je zastopal Nemčijo na številnih mednarodnih gospodarskih konferencah, imenuje pa se tudi gospodarski strokovnjak narodno socialistične stranke dr. Köhler. Ozadje Schachtove želje po ostavki je baje nasprotje, ki se je pojavilo med njim in generalom Göringom glede izvedbe nemške gospodarske štiriletk.

Afera belgijske narodne banke

Bruselj, 8. septembra. b. Včeraj se je v belgijskem parlamentu začela debata o aferi pri belgijski narodni banki. Afero so obesili na veliki zvon reksisti, ki jo hočejo izkoristiti za svojo politično borbo proti ministrskemu predsedniku Van Zeelandu, kateremu očitajo vse mogoče nepravilnosti. Van Zeeland je v včerajšnji debati najprej obrazložil svoje zadržanje napram emisijemskemu zavedu in zavrnil nanj naslovljene napade reksistov.

Ker so reksisti skušali izrabiti parlamentarno debato za svoj nastop, je bil parlament včeraj ves dan močno zastražen po policijskih organih, ki so zabaržadirali tudi kraljevo palačo.

Dr. Hodža za politiko varčevanja

Praga, 8. septembra. b. Včeraj je zasedala kontrolna in varčevalna komisija, ki ima na programu posvetovanja o bodočem češkoslovaškem proračunu. Seje se je udeležil tudi predsednik vlade dr. Hodža, ki je med drugim opozoril, da stopa čisti proračunska politika v svojo najbolj resno fazo, dasi se je vladi posrečilo postaviti češkoslovaško gospodarstvo na zdrave in trdne temelje. Novi proračunski predlog bo sicer uravnotežen, vendar bi bilo prav, ako bi se začela polagoma izvajati politika zdravega varčevanja.

Kupujte domače blago!

Italija odklonila sovjetske zahteve

Ruska vlada je izročila v Rimu novo noto, v kateri izjavlja, da italijanski odgovor ni zadovoljiv

Rim, 8. septembra. a. Ob 10. dopoldne je izročil zunanemu ministru grofu Ciano odpravnik tukajšnjega sovjetskega poslanstva Leon Gvelfan drugo noto, v kateri izjavlja sovjetska vlada, da italijanski odgovor na njeno prvo noto ni zadovoljiv. Sovjetska vlada vztraja zato pri svojih obtožbah in svojem stališču.

V političnih krogih trdijo, da druga sovjetska nota ne vsebuje nikakih novih elementov. Italijanski listi ne pišejo o njeni vsebini, pač pa obširno komentirajo vtis, ki ga je napravila v tujini prva sovjetska nota in ugotavljajo v zvezi s tem, da položaj ni niti najmanj tragičen. V zvezi s tem priobčujejo posamezne dele poslanice kancelarja Hitlerja, zlasti odstavek, v katerem govori o skupni volji Italije in Nemčije. V Italiji so prepričani, da se smejo v vsakem primeru zanesti na Nemčijo.

Italijanska vlada bo vsekakor izrabila sovjetsko noto, da postavi pogoje za sodelovanje na konferenci sredozejskih držav, vendar pa mislijo, da pogoji ne bodo takšni, da bi sami po sebi otežili italijansko sodelovanje na konferenci.

Sovjetske pripombe k sklicanju konference

Moskva, 8. septembra. a. Poročilo o pristanku ruske vlade na konferenco sredozejskih držav poudarja, da je treba po mnenju sovjetske vlade s skupno akcijo preprečiti nadaljnje napade nekaterih vojnih ladij na trgovske ladje, ki plovejo pod zastavami raznih držav. Po mnenju sovjetske vlade takih napadov ni mogoče več prenašati in jih je treba proglasiti za očitno kršitev mednarodnega prava in dolžnega obzira do ljudi. V svojem odgovoru londonski in pariški vladi vprašuje sovjetska vlada, zakaj sta povabila na konferenco tudi državo, ki ne leži ob Sredozejskem morju, namreč Nemčijo. Nadalje smatra sovjetska vlada za popolnoma naravno, da se povabi tudi valencijska vlada kot zastopnik sredozejske države, zlasti zato, ker so napadi morskih roparjev posebno škodili interesom španske vlade.

Angleški predlogi za zaščito plovbe

London, 8. septembra. o. Kakor trdijo, je bil med Anglijo in Francijo že danes dosežen sporazum, da bo sredozejska konferenca čisto tehniškega značaja. Konferenci bo najbrže predsedoval Eden sam, ki bo takoj odklonil vsak poskus, da bi se na konferenci načela tudi politična vprašanja. V tem smislu je že obvestil italijansko vlado, da je Anglija pripravljena dati vsa jamstva, da se Italija v Nyonu ne bo smatrala za obtoženo.

Angliji je predvsem za to, da se uvede enotna kontrola nad vsem Sredozejskim morjem in omeji svobodno gibanje posameznih podmornic zlasti v območju mednarodnih plovnih poti. Podrobno določa načrt sledeče:

1. Določiti se morajo posamezna področja Sredozejskega morja, po katerih bodo nevtralne, tovarne in potniške ladje lahko plule, ne da bi jih kdo motil.

2. Pri nadzorstvu in zaščiti nevtralnih ladij morajo sodelovati vse sile, ki so sodelovale pri neuspeli kontrolni akciji v španskih vodah.

3. Vse vojne ladje, ki bodo dodeljene tej kontrolni in zaščitni akciji, so dolžne zaščititi sleherni trgovsko ladjo ne glede na to, kateri državi pripada.

4. Vsako podmornico, ki bi se pojavila v omenjenih nevtralnih področjih, bo treba smatrati za piratsko ladjo in jo takoj

Prevrat v Paragvaju

Buenos Aires, 8. septembra. o. Kakor poročajo iz Asunciona, je revolucija v Paragvaju uspešna. Uporniki so pridobili za svoje načrte vso garnizijo v Asuncionu. Upor je vodil major Jara, ki so se mu pridružili bivši predsednik vlade polkovnik Franco, polkovnik Juan Ajala in znani vojaški gospodarski strokovnjak polkovnik Smith. Upornikom so se priključile tudi posadke vojnih ladij. Popoldne je bila takoj sestavljena nova začasna vlada, ki jo trenutno vodi vojaški triumvirat Franco, Ajala, Smith. Zatrjujejo, da bo Ajala imenovan za predsednika republike.

Po nekkih vesteh je bivši vojni minister

Drugi dan balkaniade

Naše mesto je še vedno tretje, Grki pa so v vodstvu — Gorškov drugi balkanski rekord na 1500 m

Bukarešta, 8. septembra. Pred 15.000 gledalci se je danes nadaljevala VIII. balkaniada, ki je prinesla največje uspehe Grkom, največ nesreče pa Jugoslovenom. Posledica je bila ta, da so Grki prevzeli vodstvo, Rumuni so v primeru razdalji od njih, medtem ko za Jugoslovene ni več nobene nade, da bi mogli dohiteti Rumune in se spraviti na drugo mesto.

Podrobni rezultati današnjega dne so bili v glavnem naslednji:

200 m: 1. Jordane (R) 21,9, 2. Sakelariu (G) 22,3, 3. Pilavinis (G) 22,4, 4. List (R) 22,6, 5. Bauer (J) 22,8.

Disk: 1. Silas (G) 46,46, 2. Haladea (R) 45, 3. Floros (G) 44,39, 4. Manojlović (J) 41,28, 5. Vajsi (T) 40,27.

Kladivo: 1. Dimitropoulos (G) 48,96, 2. Goić (J) 46,41, 3. Stepišnik (J) 46,24.

V teku na 400 m z zaprekanji je sigurno zmagal Grk Mantikas s časom 58,9.

V teku na 1500 m je bil Grk Georgako-

pulos diskvalificiran, nakar je prvo mesto zasedel s časom novega balkanskega rekorda Jugosloven Goršek s časom 4:02,1. Naslednje mesto je pripadlo Grku Velkopolu, tretje mesto pa je zasedel talentirani junior Kotnik (J) s časom 4:09.

V skoku v višino je bil vrstni red tale: 1. Pantasias (G) 187 in 2. Pullos (T) 184, Jugosloven Marek je zasedel četrto mesto z znakom 181 cm.

V teku na 10.000 m je Jugoslovene spremljala izredna smola in je mogel Brutan zasedeti komaj četrto mesto. Zmagovalec je bil Rumun Cristea v času 32:43.

V balkanski stafeti so prav tako Jugosloveni odpovedali na vse štiri tiri ostali na četrtem mestu z vsemi tremi vidnejšimi tekmeči. Vrstni red je bil naslednji: 1. Rumunija 3:24,2, 2. Grčija 3:26, 3. Turčija 3:26,1, 4. Jugoslavija 3:28.

Zaključno stanje točk po drugem dnevu je naslednje: Grčija 71, Rumunija 61, Jugoslavija 50, Turčija 15, Bolgarija 2.

Preskušnja

pred nedeljo

V nedeljo bo letošnja prva ligaška tekma v Ljubljani. Potrebne so torej neke priprave, da ne bomo zopet ostali praznih rok. Na svojem igrišču je priredila Ljubljana dve tekmi, ki naj bi se v zadnjem hipu odkrili pra mašil za znatne luknje v prvem moštvo.

Ljubljana II : Svoboda

4 : 3 (2 : 2)

Vročina in prah na igrišču, poleg tega pa manj kot prvotni akterji. Svoboda-ki so dali drugi garnituri Ljubljane jak odpor in jih je komaj zmogla. Tekma sicer ni bila bogve kaj prida. Sodil je g. Pečar.

Ljubljana : Reka 7 : 3 (5 : 2)

Poslednji pregled pred nedeljskim nastopom je jasno pokazal, da nima Ljubljana levega krilca, da je sploh srednja vrsta prav šibka z izjemo Slaparja, ki postavi še v vsaki tekmi moža, da ima nezanesljivo obrambo, v kateri Pogacniku po dveh treh nastopih v prvem moštvo gotovo ni treba igrati na zunanji učinek, in da ima, končno, notranjo napadalno trojko, v kateri že ni pravega igralca več. Kaj še ostane?

Res ni bila tekma po tem, da bi se moralo igrati na veliko. Toda so bile pomankljivosti, ki se bodo v težji tekmi še bolj očitovale. Kombinacije se niso nikoli nadaljevale do tretjega moža, proti hujšemu nasprotniku najbrže ne bodo segale niti do sosedov. Povezanosti med srednjo vrsto in napadom zvečine ni bilo, ker so krilci igrali preveč defenzivno. Če so pa pritisnili, sta jim sledila oba branilca in preko srede — sijajna prilika za nasprotnikove uspešne prodore. Tičar je bil pred golom nevaren, v polju ni vredno, da bi ga omenili. Janežič igra po svoje uporabno in včasih tudi koristno. Dobri notranji napadalci bi utegnili iz teh dveh kril nekaj izbiti.

Rečani so bili seveda vnaprejšnji obsojeni na neuspeh, toda borili so se junaško. Igra jim je bila gotovo zelo koristen trening. Niso imeli mnogo prilik pred golom, toda so strumno izkoristili vsako. Vidno vlogo v moštvo je igral Kokolj na srednjem krilu, ki se razvija v uspešnega igralca.

Potek igre je bil zelo neenakomeren. Dasi je Ljubljana v splošnem močno prevladovala, je bilo tudi trenotkov, ko jo je

Reka potisnila v obrambo. Plodnim presledkom, ko so padali goli po vrsti, so sledila razdobja precejšnje jalovosti. Konec koncev, trening ni bil slab. Prisostvovalo mu je par sto ljudi.

Gole so dali: Tičar in Luce po dva, Lah in Janežič po enega za Ljubljano, eden je bil avtogol Rečanov, za Reko pa po enega Aljančič, Prijatelj in Battelino.

Sodil je g. Macoratti.

Gradjanski : Kinezul

4 : 2 (2 : 0)

Zagreb, 8. septembra. V tekmi proti renomiranemu nasprotniku iz Rumunije je Gradjanski z lahkoto zmagal. Gostje niti od daleč niso opravili svojega mednarodnega slovesa. Rumunski goli so padli v 38. in 39. min. drugega polčasa, vse dotlej pa so Zagrebčani vodili s 4:0.

Tekmo je sodil g. Matančić, gledalcev pa je bilo okoli 2000.

V nekaj vrstah

Naša državna nogometna reprezentanca, ki je to nedeljo tako srečno spravila pomembno zmago proti Rumunom in si osvojila pokal rumunskega kralja Karola, bo morala letos še na dve dni preizkušniti, in sicer dne 3. oktobra v Pragi proti češkoslovaški, nato pa že 10. oktobra v Katovicah proti Poljski. Posebno važno je zadnje srečanje s Poljski, čigar izid šteje kot izbirno za svetovno prvenstvo in je od njega odvisna naša udeležba na teh tekmah v Parizu. Državna ekipa bo obe tekmi absolvirala z enim potovanjem, in sicer od 30. septembra do 13. oktobra, ki bo po Španiji in Južni Ameriki tudi najdaljše, odkar smo tri nas začeli igrati nogomet tudi zunanje meje.

Zagreb in Budimpešta se že dolgo pogajata za medsebojno lahkotnostno srečanje. Pred kratkim je bil slednjič dosežen sporazum tako, da bo reprezentanca saveza hrvatskih lahkotnostskih klubov nastopila v Budimpešti dne 27. t. m.

Iz Tokija prihajajo razne vesti, po katerih se namerava Japonska zaradi izrednih dogodkov na Daljnem vzhodu odrediti organiziranju prihodnje olimpijade. Baj je vojno ministrstvo že ustavilo trening konjeniških častnikov, več lahkotnostev pa je bilo sploh pozvanih v vojaško službo. Nekateri viri vedo celo povedati, da bo prihodnji mednarodni olimpijski kongres že razpravljal o tem, kdo bo v tem primeru prevzel nasledstvo Japonske. Največ izgledov imata menda Anglija in Finska.

Premestitev profesorjev

Beograd, 8. septembra. AA. Na predlog prosvetnega ministra so na lastno prošnjo premeščeni profesorji:

Tribnik Karel s klasične na realno gimnazijo v Mariboru, Senvik Mirko z realne gimnazije v Mariboru na moško realno gimnazijo v Splitu, Cimperman Ljudevit z realne gimnazije v Užici na realno gimnazijo v Celju, Prosenec Radovan z učiteljske v Ljubljani na žensko učiteljske v Novem Sadu, Planina Franc z realne gimnazije v Kranju na klasično gimnazijo v Ljubljani, Zupan David z realne gimnazije v Kočevju na drž. realno gimnazijo v Ljubljani, Sušnik Pavel z II. na III. realno gimn. v Ljubljani, dr. Valter Bohinec s III. realne na I. realno v Ljubljani, strokovna učiteljica Planina Marija, z realne gimnazije v Kranju na II. realno v Ljubljani, Zagar Otokar s klasične gimnazije v Ljubljani na realno v Kranju, Cetin Franjo s II. realne v Ljubljani na realno v Celju, Pregelj Bogomir z realne gimnazije v Bačkem Petrovcu na I. realno v Ljubljani, Kernc Leonora z realne v Murski Soboti na realno v Celju, Šleibinger Ciril z realne v Mariboru na III. realno v Ljubljani, Sever Stanko z realne v Mariboru na II. realno v Ljubljani, Sovdat Marija s klasične v Mariboru na II. realno v Ljubljani, dr. Anton Grad z realne v Kočevju na I. realno v Ljubljani, Melihar Stane z realne v Celju na klasično v Ljubljani, Adlešić Miroslav z realne v Celju na I. realno v Ljubljani, Kozina Elizabeta z realne v Kranju na klasično v Ljubljani, Kuljiš Diva z realne v Kranju na žensko realno v Ljubljani, Kureš Nikolaj s III. realne v Ljubljani na II. realno v Ljubljani, Novak Viljem z realne v Mariboru na realno v Murski Soboti, Zgur Adela z realne v Murski Soboti na realno v Mariboru, Rudolf Branko z realne v Novem mestu na realno v Mariboru, Fabjan Viktor z realne v Murski Soboti na realno v Novem mestu; nadalje supletiti Hronek Ivan z realne gimnazije v Starem Bečeju v Mursko Sobotu, Anton Penko s III. realne v Ljubljani na klasično gimnazijo v Mariboru, Rosanda Pirc z realne gimnazije v Mariboru na realno gimnazijo v Kranju, Pavle Ločnikar s klasične v Splitu na klasično gimnazijo v Mariboru, Nataša Lapajne z II. realne v Ljubljani na žensko realno gimnazijo v Splitu, Franc Bežja z realne v Sinju na realno gimnazijo v Mariboru, Milan Popović z realne v Kočevju na realno gimnazijo v Užici, Edvin Kovačič z realne v Šibeniku na realno gimnazijo v Celju, Stanislav Novak z realne v Kolenici na realno gimnazijo

v Ptuj, Rada Lukan, učiteljica meščanske šole v št. Vidu, na I. moško državno meščansko šolo v Ljubljani.

Odlikovanja

Beograd, 8. septembra. AA. Na predlog notranjega ministra so odlikovani z redom Jugoslovenske krone 3. stopnje ljubljanski župan Jure Adlešić ter celjski župan Alojzij Mihelič; z redom Jugoslovenske krone 4. stopnje ptujski župan dr. Alojzij Remec in Ivan Sajovic, akademski slikar iz Ljubljane; z redom Sv. Save 5. stopnje Franc Marček, arhivski uradnik v p. iz Slov. Konjice, Ferdo Belec, posestnik in trgovec iz Rakitancov in Franc Cerar, cerkvenik iz Dobu; z zlato kolajno za državljanske zasluge Josip Pečan, poslovodja tovarne Indus v Ljubljani in Josip Heferl, posestnik in trgovec v Mokronogu.

Na predlog ministra za telesno vzgojo so bili odlikovani z redom Sv. Save 3. stopnje veleindustrijec in predsednik Olimpijske iz Marcella Andre Jean Reynot, z redom Jugoslovenske krone 3. stopnje pa polkovnik poljske vojske in razvratelj osrednjega polja za telesno vzgojo v Varšavi dr. Sigmond Pilevič in dr. Jerzi Nadoljski.

Iz državne službe

Beograd, 8. septembra. AA. Imenovan je za profesorja 4. skupine 1. stopnje na trgovski akademiji v Ljubljani Josip Čopić, doslej v Nišu. Napredovala sta za eno stopnjo na drž. srednji tehniški šoli v Ljubljani prof. Ivan Znidarčič in prof. Gojmir Anton Kos.

Bivši reis ul ulema

Čaušević nevarno obolel

Sarajevo, 8. septembra. p. Bivši poglavar muslimanske cerkve reis ul ulema Čaušević je resno obolel. Prepeljali so ga v sarajevsko bolnico, kjer ga bodo operirali.

Izbruh ognjenika na Solomonskem otočju

Camberra, 8. septembra. AA. Novozelandski guverner je obvestil avstralsko vlado, da je te dni ognjenik Bagana na otoku Bugenbitju (Solomonsko otočje) začel zopet bruhati. Ognjenik meče kame-nej do 5.000 m visoko. Otok je gosto naseljen. Glavno mesto se ni v nevarnosti.

Beleške

„Slovenec“

se je zopet enkrat zaletel

»Slovenec« isče še vedno nove krivice odpora proti konkordatu v Jugoslaviji. Ni mu dovolj, da ima na svoji listi že vsa pravoslavna cerkev, JNS, vsa skupščinska opozicija, bodžerove, ljotičeve, stare radikale, Jovanovičeve zemljoradnike, Davidovičeve demokrate, napol dr. Matka, masone, Narodno odbrano, četnike, Srbski kulturni klub, francoske levitarje, izvestne češke kroge, vasilno Rusijo in anglikansko cerkev. V tokovi številki je srečno ugotovil, da so proti konkordatu v Jugoslaviji tudi nemški narodni socialisti, ki »so pristavili svoj pisček k ognju konkordatske borbe v Jugoslaviji.« »Slovenec« doleti tretji rajh nič več in nič manj, kakor da hoče oslabil katoliške cerkve tudi na Balkanu.

Nam ni o zvezah narodnega socializma s parlamentarno ali izvenparlamentarno opozicijo nič znanega. Vemo pa, da uživa ravno današnji jugoslovanski režim velike simpatije v Nemčiji in da odnosa med našo in nemško vlado niso bili še nikdar tako tesni. Zato je pač malo verjetno, da bi narodni socializem podpiral kakršnokoli akcije proti sedanjji vladi v Jugoslaviji. »Slovenec« se je zopet enkrat pošteno zaletel.

Pomen gozdov

za našo narodno obrambo

Na običnem zboru podružnice Jugoslovenskega šumarskega združenja v Sarajevu je med drugimi govoril armijski general Bogoljub Ilić, ki je bil pred časom v Ljubljani poveljnik dravske divizije. V svojem govoru je osvetlil pomen naših šum za narodno obrambo. Naglasil je, da je gozd najboljše zavezništvo naše vojske: »Naše šume so za našo vojsko najboljša maska in najbolj prikladno bojno polje z ozirom na sedanji razvoj tehnične orožja. Borba v gozdu izključuje uporabo letal, tankov in težke artiljerije. Zato moramo nasloviti na ves naš narod topel in odločen apel, naj čuva gozdove, te naše velike zavezništve in pomočnike, ki nam bi olajšali zmago v borbi, če bi prišlo do nje, in to tudi v borbi z močnejšim in tehnično bolj pripravljenim nasprotnikom.«

Katoliške omladinske organizacije v Bosni

Z organiziranjem hrvatske katoliške omladine so pričeli na zelo široki podlagi po vzoru mladinskih sekcij katoliške akcije sedaj tudi bosanski frančiškani. V Zenici so se sestali pretekli teden voditelji frančiškanske omladinske organizacije sv. Antona Padovanskega, ki šteje do sedaj že nad 50 edinic z nad 6000 člani. Na sestanku je bilo 40 frančiškanov, voditeljev mladinskih organizacij. Izdelan in odobren je bil načrt, da se akcija omladinskih društev sv. Antona prenese iz Bosne tudi v Hercegovino in Dalmacijo. Omladinska društva sv. Antona se bora proti vsem tujim in nehrvatskim ideologijam. Posebno odločno pa se bora proti komunizmu.

Zatajeni oči

Na shodu HSS v Jastrebarskem je govoril med drugimi tudi namestnik dr. Matka inž. Avgust Košutić. V svojem govoru je poudaril hrvatski kmečki narod, ki se je organiziral, da vrne svoji hrvatski domovini tako svobodo, kakršno si želi hrvatski narod. Hrvatski kmečki narod je postal zato odgovoren za usodo Hrvatske. Tega se v polni meri zaveda in je zato odločen, tudi v bodoče hoditi po poti, na katero ga je usmeril Stjepan Radić. Hrvatska mati je podarila življenje sedanjemu voditelju hrvatskega naroda v tem prelepem kraju (dr. Maček je rojen v Jastrebarskem) in zato je lahko ponosen na vas ne samo dr. Maček, nego vesoljni hrvatski narod.

Pri svojem slavošpevu rojstnemu kraju in materi dr. Matka je g. Košutić nelep zatajil dr. Mačkovega očeta, pač zato, ker bi bil moral drugače povedati, da je bil oče »voditelj hrvatskega naroda« — Slovenec.

Posl. dr. Janić ovađen državnemu sodišču

Včerajšnje »Vreme« je objavilo pod naslovom »Dr. Voja Janić bo prišel pred sodišče« naslednje poročilo iz Kragujevca: »Ker je 5. t. m. narodni poslanec dr. Voja Janić imel v glavnem vstopu tukajšnje stolne cerkve govor, v katerem je med drugim dejal, da je vlada zastupila blagopokojnega patriarha Varnava, dalje, da naj poslanske volitve v naši državi izvedejo pod nadzorstvom kakšne druge države, in še nekatere druge stvari, ki pomenjajo zločin po zakonu o zaščiti države, je predstojništvo tukajšnje policije takoj uvedlo postopek, da se proti Janiću uporabi zakonske določbe. Pred beograjsko policijo je g. Janić, kakor navajajo, zaničal te trditve iz svojega govora v Kragujevcu. Po poročilu, ki smo ga prejeli, se pa predstojništvo mestne policije v Kragujevcu ne more zadovoljiti z enostavnim zanikanjem Voje Janića, ker je govoril pred več sto meščani, ki so prav dobro slišali, kaj je govoril. Zato bo vsaj stvar izročilo državnemu sodišču v nadaljnje ravnanje.«

Obsodba zaradi razširjanja protidržavnih letakov

Sušaške »Primorske novine« poročajo, da sta bila pred okroglim sodiščem na Sušaku obsodena zaradi razširjanja letakov s protidržavno vsebino Nikola Rončević na 10 mesecev ječe in Jurij Šojat na 4 mesece strogega zapor. Dalje se je moralo zagovarjati 17 omladincev, članov »Zbora« zaradi protirežimskih klincev na shodu 9. avgusta v Aleksandrovem. Vseh 17 omladincev je sodišče oprostil.

Čudna trditve avstrijskega katoliškega lista

»Franjevački vesnik«, ki ga izdajajo bosanski frančiškani v Visokem, objavlja v zadnji številki simpatično pisan nekrolog o pokojnem nadškofu dr. Jegliču. Med drugim navaja tudi pisanje znanega avstrijskega katoliškega tečnika »Katholische Kirchenzeitung« ob smrti dr. Jegliča. Ta tečnik je namreč napisal, da je »pokojni dr. Jeglič igral vidno vlogo tudi v javnem življenju svoje domovine. Poln navdušenja za zedinjenje je veroval, da bo našel preko jugoslovenske države pot za zblizanje z vzhodno cerkvijo. Medtem pa mu je stvar

Sestanek koroških slovenskih akademikov

Kdor pozna koroške razmere in težave, s katerimi se mora boriti slovenski inteligentni naraščaj na Koroškem, bo gotovo z zadovoljenjem priznal napredek ob vesti, da se je te dni zbralo na počitniškem sestanku v Šmihelu pri Pliberku nad 40 koroških slovenskih akademikov. Ko je po usodnem glasovanju morala zapustiti Koroško vsa tedanja inteligenca in celo tedanji inteligentni naraščaj je kazalo, da slovensko ljudstvo na Koroškem ne bo več zmoglo iz svoje srede vzgojiti novega kadra izobražencev. Sedanje število slovenskega akademskega naraščaja pa dokazuje, da se skrivajo v koroškem ljudstvu še vedno velike zdravne energije, ki jamčijo za to, da slovenska stvar na Koroškem še nima namena umreti.

Počitniški sestanek koroške akademske mladine je bil po svoji vsebini nad vse bogat in pester. Obravnavala so vse vprašanja manjšine, teoretična in praktična, obravnavale se je slovenska zgodovina na Koroškem, ki nudi sedanjemu rodu marsikak koristen namig za bodoče delo. Med drugim so bila zanimiva izvajanja o položaju in delu nemških manjšin, predvsem one v Jugoslaviji. V primeru s slovensko manjšino na Koroškem je nemška manjšina v Jugoslaviji res vredna zavdanja. Pri tem se ne sme pozabiti na skrb, ki jo nemški narod posveča v celoti svojim manjšinam. V tem pogledu ne igrajo nobene vloge okosrčni strankarski interesi ali svetovno-nazorni oziri, temveč stoji ves nemški narod strnjeno za svojimi drobci. Seveda imajo temu primerno vse nemške manjšine mnogo bolj ugoden položaj kakor katerakoli druga manjšina. Zlasti mi Slovenci in Jugoslovenci sploh bomo morali v tem oziru marsikaj korigirati, če bomo hoteli, da naš rod za mejami ne bo zapadel narodni brezbrziosti in mlačnosti. Dobra tretjina slovenskega naroda živi za mejami narodne države, zato mora biti naša skrb bolj solidarna, če nečemo svojega lastnega pogina. Slo-

venska koroška akademska mladina se zelo dobro zaveda premajhne solidarnosti v slovenskem narodu, zato je njen položaj tem težji.

Za svojega bivanja v Šmihelu so se slovenski koroški akademiki tudi poudarili spominu svojih dveh tovarišev, dr. Matka Hafnerja in Vinka Krajgerja, ki ju je koroškemu ljudstvu iztrgala smrt, še preden sta mogla razviti svoje sile v njegov prid. Na grobova so položili lep venec z nemo objubo, da hočejo enako zvesto braniti pravice svojega naroda, kakor sta si do želela oba umrla tovariša.

Dva dni so trajala razmišljanja, posvečena delu in nalogam manjšine in njenih bodočih vodij. Živahne debate so pričale o živem zanimanju akademikov za vsa vprašanja, ki so bila na sporedu. Bili so sprejeti važni stvarni sklepi, ki bodo gotovo rodili ugodne posledice v razvoju manjšine.

Pri poslovnem večeru je sodelovalo tudi domače občinstvo, ki čuti nerazdružljivo povezanost s svojim akademskim naraščajem. Duhovno vez je ustvaril govor, ki je v pesniško občutenem nagovoru pozdravil vse zbrane. Sledila je znana koroška popevka »Gor čez izar«, nato pa so vsi akademiki izvajali resno in globoko zborni recitacijo, ki jo je za to priliko priredil njihov tovariš. Izvedba je bila vzor na. Domači pevski zbor je obogatil spored s toplo občutenimi pesmimi a tudi slovenski tamburaški zbor je prispeval svoje k razgibanosti. Akademiki so poskrbeli za veselo razvedrilno s originalnimi domisli, kar je bilo zbranim občinstvu novo in zato tem bolj privlačno.

Slovenska koroška akademska mladina je s šmihelskim sestankom pokazala svojo povezanost z ljudstvom in znova poudarila v njem vero, da v svoji borbi ni osamljena, temveč da stopa z njim v korak čvrsta mladina, ki bo z njegovih ramen lahko kmalu vzela velik del bremena nase.

Poset in kupčije na velesejmu

Ljubljana, 8. septembra. Tudi na današnji praznik je lepo vreme privabilo na velesejem in na novinarsko razstavo znova velike množice posetnikov. Kakor običajno ob nedeljah in praznikih je prišlo mnogo ljudi iz ljubljanske okolice, pa tudi iz najoddaljenejših krajev Slovenije, čeprav je pričakovati največje navedbe v nedeljo, ko bo prirejeno takovano harmonikarjev za jugoslovensko prvenstvo. Včeraj so prišlele na velesejem zopet velike skupine Korošcev, ki letos prav pridno vsejajo našo velesejsko prireditev. Poleg novinarske razstave vzbujata veliko pozornost tudi misijonarska razstava Indija in krasna cvetlična razstava, ki sta nameščeni v istem paviljonu. Posetniki pa se mnogo mudijo tudi v oddelku umetnostne razstave slovenskih likovnih umetnikov, kjer je razstavljenih 115 del 17 slovenskih slikarjev in kiparjev. Zal so na tej razstavi posamezna dela označena le s številkami kataloga. Pri velesejskih umetnostnih razstavah, ki imajo namen prikazati dela naših umetnikov najširšim krogom občinstva, bi moralo biti vsako posamezno delo označeno z napisom.

Tudi kupčije del jeenske razstave je v teku tedna pokazal prav lepe uspehe. Ta del obsega tri velike paviljone in ves pol-pokrit prostor pred paviljoni, kjer so nameščene druge razstave. Prav odlično so

ni razvoj jugoslovenske države pripravil najbolj grenko razočaranje v njegovem življenju.

O tem razočaranju do danes Slovenci nismo slišali še prav ničesar. Zanimivo bi bilo vedeti, na kaj opira avstrijski list svojo trditve. Čudno se nam tudi zdi, zakaj je »Slovenec« ni zavrnil, čeprav je drugače tako obirno registriral, kaj so razni listi pisali ob smrti nadškofa dr. Jegliča.

Tridesetletnica znamenite papeške enciklike

Na včerajšnji Mali šmaren je poteklo 30 let, odkar je bila objavljena enciklika papeža Pija X., s katero se obsoja modernizem, ki je bil takrat v polnem razmahu. Enciklika pobija modernistične nazore in zavrača religiozno filozofijo modernistov. V njej je proglasil Pij X. modernizem za zbirko vseh krivoverstev in za pot v brezbožništvo. Ostro je obsodil modernistična dela in naročil škofom, naj ustanove posebne cenzurne komisije, ki bodo bdele nad pisanjem časopisov in literarnimi deli.

Grožnje nemškimi protestantom

Ideolog nemškega narodnega socializma Alfred Rosenberg je izdal več sto tisoč letakov z naslovom »Protestantski rimski romarji«. V letaku silno napada protestantske pastore zaradi njihovega odpora proti verski politiki nemškega režima. Očita jim veleizdajo in najemništvo Rimu. Rosenberg obžaluje, da so vodilni protestantski pastori izgubili stik z mišljenjem in razpoloženjem nemškega naroda in se vzpeli v agitacijo nemškega katoliškega klerikalizma, ki se ne mara pomiriti z novim političnim položajem v Nemčiji. Po njegovem mišljenju bodo nemški protestantski pastori skoraj zapravili vso bogato dedščino duhovne revolucije velikega reformatorja Martina Luthra in docela diskreditirali protestantstvo cerkev. V okoliščini nemške protestantske cerkve je danes cel dušak raznih skupin in sekt, ki se bora med seboj in sejejo mržnjo med nemškim narodom, namesto da bi delale za zedinjenje vseh nemških sil. Vse te sprte frakcije so složne samo v borbi proti narodnemu socializmu, ki pa hoče, kakor Rosenberg končno napoveduje, »likvidirati bratromorji« bo med nemškimi protestanti in izvesti njihovo zedinjenje in skupni verski organizaciji.

Sen. Pucelj med omladinci v škofjeloškem srezu

Nedavno ustanovljena mladinska organizacija JNS za škofjeloški srez je imela v nedeljo na Šutni sejo, ki je bila poštevilno obiskana. Udeležil se je tudi senator g. Ivan Pucelj, ki je imel na zbrane mlade somišljenjepisni opel nagovor in jim v priprostitih izjavah izrazil najvažnejše politične in gospodarske probleme. Podrobno je govoril zlasti o kmečkih zadevah. Žel je za svoja izvajanja iskreno zahvalo mladim poslušalcem.

Poset in kupčije na velesejmu

letos zastopani naši obrtniki, ki so v okviru skupne razstave pod okriljem Zavoda za pospeševanje obrti razstavili svoje najboljše izdelke, za katere je veliko zanimanje in povpraševanje. Razstava izdelkov naših obrtnikov nam kaže ponovno lep napredek zlasti v kvalitativnem pogledu, kaže pa nam tudi iznajdljivost naših obrtnikov, ki so se v letih krize in pomanjkanja naročil lotili izdelovanja specialnih predmetov, ki jih doslej nismo izdelovali in smo jih po večini uvažali iz inozemstva.

Kupčijske uspehe beležijo tudi številni trgovski in industrijski razstavljalci. Prodani so bili razni kmetijski stroji, stroji za obdelovanje lesa, kovinski izdelki, lepe kupčije pa so bile tudi v radijskih aparatih, v muzikalijah, v vozovih in kolesih. Glede na bližajočo se zimo beležijo uspehe tudi izdelovalci peči. Naši pohištevni mizarji, ki so tudi letos tako odlično zastopani na velesejmu, beležijo prav tako kupčijske uspehe. Prodane so bile tudi lepe perzijske preproge. Ni treba še posebej omeniti razstavljalcev tehničnih in praktičnih novosti ter bižuterije, ki vedno mnogo prodajo, prav tako razstavljalci, ki prodajajo najrazličnejše spominkarje, zlasti ribniški spominkarji.

Spominska svečanost za Svetožarjem Pribečevićem

Beograd, 8. septembra. p. Davi ob 11. se je vršila na novem pokopališču ob priliki obitnice smrti Svetožarja Pribečevića intima počastitev pokojnega politika. Svečanosti so se poleg pokojnikove družine udeležili armijski general Dušan Simović, ki je bil Pribečevićev osebni prijatelj, ter Ljuba Davidović, Jova Jovanović in drugi opozicijski voditelji.

Junaški gasilec

Ptuj, 8. septembra.

V soboto je ob nevihti med silnim gremenjem in hudim nalivom treščilo v gosposdarsko poslopje posestnika Jožeta Kolariča v Sardinji pri Veliki Nedelji. Domačija stoji na hribu. Na nasprotnem gričku, ki se imenuje Drakšila in je oddaljen kakih 20 minut, pa ima svojo hišico čevljar France Zamuda, ki je tudi član gasilske čete pri Veliki Nedelji. Zamuda je opazil plamen, ki je š

Domače vesti

* **Odlikovanja v vojni službi.** Ob letošnjem rojstnem dnevu Nj. Vel. kralja Petra II. je bila odlikovana dolga vrsta aktivnih in rezervnih podčastnikov. S Karadrdorjevo zvezdo III. stopnje so bili odlikovani: armijski general Milan Milovanović, Emil Belić in Milan Nedić. Z Belim orlom IV. stopnje topniški kapetan I. stopnje Zvonimir Gervais, z Jugoslovensko krono III. stopnje artiljerijski polkovnik za generalštabne posle Fran Tomš in polkovnik Adolf Kiler, letalski polkovnik Miroslav Navratil, kapetan bojnega broda Julijan Luteroti, pešadijski polkovnik Eduard Borsoša, letalski podpolkovnik Ferdo Gradišnik in žandarmerijski podpolkovnik Telemah Jančević (urednik »Žandarmerijskega Vestnika«). Z Jugoslovensko krono V. stopnje intendantski podpolkovnik v pokojni generalštabni kapetan I. stopnje Zdravko Seručar, pešadijski kapetan I. stopnje Rudolf Jagić in Drago Slekovec, orožniški kapetan I. stopnje Vinko Rom ter nižji kontrolor I. stopnje Karol Blatnik. Z redom Sv. Save IV. stopnje veterinarski podpolkovnik Marjan Ferjančič, z redom Sv. Save V. stopnje pešadijska majorja Božidar Kosar in Vladimir Drinovec, artiljerijsko-tehnični major Milan Vita, inženjer-major pri mornarici Srečko Zagar, strojniški major Josip Gumz, višji vojni činovnik IV. stopnje pri artiljeriji Ivan Kavčič, datle kapetani I. stopnje Benedikt Zeilhofer, nižja vojna činovnika I. stopnje Dragotin Sevač in Rupert Volf ter strokovni kapetan I. stopnje Anton Sparovec. S kolajno za vojaške zasluge so odlikovani: kapetana I. stopnje Silvester Kleč in Zvonimir Jakšič, inženjerški kapetan I. stopnje Hinko Reš, nižji vojni činovnik I. stopnje Josip Felak, art. kapetani II. stopnje Jožef Golec, Andrej Pire, Stefan Zlatar in Rudolf Malcen, poročniki bojnega broda II. stopnje Friderik Bambič, Oskar Bizjak, Božidar Vrančič, Albin Samen in Janez Tomšič, inženjerški poročnik Miroslav Bergine, letalski poročnik Milan Slapar ter nižji vojni činovnik III. stopnje Vinko Imperl. Z zlato kolajno za vestno službo so odlikovani: kapetan I. stopnje Anton Cerar, letalski kapetan Ferdo Pif, nižji vojni činovnik I. stopnje Franjo Dežalac, veterinarski pomočnik I. stopnje Ferdo Gažar, intendantski kapetani II. stopnje Slavko Oziršek, Stanko Stojan, Kazimir Beltram, Dragotin Prosen, nižji vojni činovnik I. stopnje Ivan Klancir, Josip Avčič in Milan Pivec, poročnik bojnega broda II. stopnje Blaž Miren, poročniki Peter Hraete, Rudolf Goričnik, Vinko Tumpej, Ludvik Štok, vojni pisar Ivan Kampuš, nižji sanitetni pomočnik Ludvik Trošt, poročnik fregate Hubert Jelonič, činovniki VIII. skupine Dragotin Regvart, Franjo Anžič in Ivan Rostan, vojni pisar IV. stopnje Franjo Savnik, činovnika IX. skupine Ciril Preiovec in Miroslav Furlan, naposled s srebrno kolajno za vestno službo činovnik VIII. položajne skupine Oton Tomažič.

Halo, halo! na vselejmu
Lutz tovarna peči, Ljubljana VII.

* **Uspeh dveh naših rojakov v Parizu.** G. inž. Ivan Podboj je položil izpit za inženjerja radio-tehnike na visoki elektrotehniški šoli v Parizu s prav dobrim uspehom. Čestitamo prav iskreno! G. inž. Dušan Avsec-u pa je podčlita pariška Sorbonne ARCONATI-VISCONTIJEVO stipendijo za šolsko leto 1937/1938 za nadaljevanje njegovih znanstvenih raziskav. K temu uspehu moramo čestitati tem bolj, ker se ta ustanova le izjemoma podeljuje tujim znanstvenikom.

* **Pri ljudeh visoke starosti, ki trpe na nerednem iztrebljanju, nudi čisto naravno Franz-Josefovo grenčico, užita redno 3-4 žlice dnevno skozi 8 dni, zaželjeno čiščenje in s tem trajno olajšanje. Zahtevajte povsod Franz-Josefovo vodo!**
Ugi. reg. št. 11. 453/35

* **Veterinarji za vojaško službo.** Veterinarski oddelek ministrstva vojske in mornarice je napisal natečaj za sprejem desetih gojencev za študiranje veterinarstva na veterinarskih fakultetah Jugoslavije.

* **Službeni list dravske banovine** prišla v letošnji 72. številki od 8. septembra odločno ministrskega sveta o odobritvi in uzakonitvi deklaracij, podanih na lozanski konferenci leta 1932, glede moratorija za nemške in nenemške reparacije, nadalje navodila za izvajanje kontrole in sulina, naredbo o izpremembi in dopolnitvi nevarnostne tabele za zavarovanje za nezdgo in razne objave iz »Službenih Novin«.

* **Objedele oblike barva v različnih barvah** in nistara tovarna JOS. REICH. 1. * **Maturante gorške realke leta 1910.** Vabiva na prijateljski sestanek v soboto 11. t. m. ob 20. uri pri Slaničniku na Gosposvetki cesti. Tovaršji ostalih gorških srednjih šol onih let prijazno vabljeni — inž. Stanko Roglič, Verj švajcar.

* **Novi grobovi.** V ljubljanski bolnišnici je umrla gospa Marija Bartlova, vdova po železniškem uslužbencu. Zapustila je hčerko. Pogreb bo jutri ob 14. izpred bolnišnične mrtvašnice. — Na Ptujski gori je umrl daleč naokoli znani ugledni posestnik in gostilničar g. Jurij Topolovec, bivši dolgoletni župan. Sporočanje o smrti bodo danes ob 10. spremlili k večjemu pokažu. — V Slovenski Bistrici so v tiskopopolne pokopali g. Antona Špana, nadučitelja v pokostju. Blagi pokojnik je umrl v visoki starosti 79 let. — Pokojnim blag spomin, žalujemo naše iskreno sožalje!

* **Legija koroških borcev ustanovi v Guštanju 11. t. m. svojo krajevno organizacijo.** Ustanovni občni zbor bo v Petradčevi gostilni ob 20. Za ta zbor vlada v Guštanju kakor tudi v Dravogradu in Prevaljah izredno zanimanje. Pozivamo vse bivše severne borce, da se zanesljivo udeležijo tega zbora. Navzočen bo tudi delegat glavnega odbora, ki bo poročal o dosedanjem delu legije in o smernicah za bodoče. Zvesto tovarstvo, ki nas je družilo pred 18 leti, naj nas združi v močni organizaciji za koristno delo v procvit naše domovine.

* **Smrt dveh bratov v vodnjaku.** V vasi Kovčevci onkraj Smedereva sta brata Branko in Janko Popovič kopala vodnjak na dvorišču kmeta Mihajla Bojčica. Zgodaj jutraj se je Branko privezal prvi spustil v globino. Ko pa je bil kakih 6 m globoko, se je takoj onesvestil zaradi strupenih plinov, ki so se čez od nabrali v vodnjaku. Janko je uvidel nevarnost, privrčnil je vrv in se nato začel sam spu-

šati po njej v vodnjak. Takoj se je tudi on onesvestil in sgrmel na dno vodnjaka. Branka so potegnili mrtvega iz vodnjaka, dočim je Janko še nekaj časa živel. Zai tudi njemu zdravnik ni mogel pomagati. Oba nesrečna brata so pokopali ob veliki udeležbi prebivalstva.

* **Malarična obolenja v Beogradu.** Kakor navaja »Vremec«, je bilo letos zaradi močvirnatih krajev, kjer se množijo milijarde komarjev, v Beogradu nad 8000 obolenj na malariji. Navzile zdravstvenemu skrbstvu se je številno obolenj povečalo za 60% naproti lanskemu letu.

* **Beograd ima spet svoje senzacionalno razpravo.** Pred sodišče je prišel dr. Panča Stojanović s svojo služkinjo in z dvema prijateljicama. Obtožnica jih je spravila pod paragraf zaradi odpravljanja. Zdravnik dr. Panča Stojanović se zagovarja, da je intervjuiral samo v takšnih primerih, kjer ga je k temu navajalo sočutje in je hotel storiti samo dobro.

* **Samomer šolskega milijonarja v Sarajevu.** Veliko pozornost v Sarajevu je zbudil samomer 56-letnega Leona Finci, ki se je obesil v svojem stanovanju. Finci je bil na glasu večkratnega milijonarja in je bil znan v trgovskih krogih daleč po Jugoslaviji. Zadnje čase je bil precej potrt in se je pojavjal samo š v na nogometnih tekmah, ki so mu bile edino razvedrilo. Poslovilnega pisma ni pustil. Vdova pripoveduje, da je bila z njim vse do zadnjega srečna. Poslednjo noč je nenadno vstal in šel v otroško sobo. Žena temu ni pripisovala posebne pozornosti. Jutraj je soed, ki stane naproti otroški sobi Fincičevega stanovanja, zagledal obešenca ob oknu.

BOUVIER
VINO V SODČKIH
GORNJA RADGONA

* **Popusti na železnih.** Dovoljene so tele ugodnosti na državnih železnih: romarjem na Vršac za prireditve 13. in 14. septembra. Popust velja od 13. do 16. t. m.; članom in delegatom podoborov društva »Knežinja Ljubice«, ki se udeležijo občnega zbora 26. septembra v Beogradu; popust velja od 22. do 30. septembra; članom jugoslovenskega godarskega društva za letni občni zbor od 26. septembra do 5. oktobra; popust velja od 23. septembra do 5. oktobra; članom velike križarske bratovščine iz Zagreba za kulturni tečaj od 26. septembra do 3. oktobra v Zagrebu; popust velja od 23. septembra do 6. oktobra. Prej dovoljena polovična vozina na državnih železnih za udeležence slavnostne otvoritve Sokolskega doma v Sarajevu se v toliko spremeni, da velja od 1. do vsega 6. oktobra, ker bo svečana otvoritev 3. oktobra.

* **Opozorilo železniškim upojencem.** Direkcija državnih železnic v Ljubljani obvešča vse nove in stare upojence, provizioniste, miloščinare in rentnike, katerim nakazuje prejemke, da javijo vse spremembe zaradi pravilnega nakazovanja draginskih doklad takoj po izvršeni spremembi direktij, odd. I. pokojninski odsek. V prijavi o spremembi naslova je treba navesti dan preselitve, kraj novega stanovanja, z navedbo hišne številke, pošte, občine in srezu, nadalje naslov prejšnjega stanovanja. Potrdilo o obisku šole, ki ga je treba predložiti takoj po vpisu otroka v šolo, mora vsebovati: navedbo razreda, odnosno semestra in šolskega leta, ki ga obiskuje otrok, nadalje mora na tem potrdilu potrditi vodstvo šole, da ne uživa otrok študentske ali podpore preko 150 din mesečno, niti brezplačnega vzdrževanja v kakem zavodu. Izplačevanje rodbinskih doklad za otroke, za katere direktija ne prejme pravočasno potrdilo o obisku šole, bo ustavljeno. Prijave o vseh spremembah (rojstvo, smrt, ločitev, zaposlitev otroka, privatni zaslužek, imetje, vera itd.) je treba predložiti v dvojniki, vse listine in potrdila pa v izvirniku in v enem prepisu. Vsi upojenci, ki niso rimokatoliške veroizpovedi, naj to prijavijo z navedbo veroizpovedi, kateri pripadajo.

* **Boško Strika: Dalmatinski manastiri.** Delo pod tem naslovom je izšlo sicer že l. 1930, toda zaradi razvoja naše notranje politike je tudi še danes zelo aktualno. Pisec je načel in dokončno obdelal mnogo vprašanj, ki ne zanimajo samo strokovnjake, marveč vsakogar, kdor ljubi zgodovinske študije. Res da se omejuje po velikem delu na pravoslavne cerkve bivšega dunajskega področja, ko so bili avstrijski Srbi cerkveno združeni z bukovinskimi Rumuni, vendar posega po svoji naravi daleč preko tega okvira. Obravnava mnogo zadev in dogodkov, ki segajo tudi v politično zgodovino našega naroda, zato jo bo s pridom čital vsak, kdor se hoče poučiti o važnih problemih davnine in polpreteklega časa. Knjiga omenja velike zasluge, ki si jih je stekel za udeležje pravoslavne cerkve pokojni patriarh Varnava, v njej je tudi očrtno delo bivšega ministra za vere dr. Vojislava Janjčica, ki je v svojem resoru izvedel pridruženje dalmatinskih eparhij srbski cerkvi. O delu se je strokovna kritika izjavila zelo povoljno. Ministrstvo za prosveto jo je z odlokom 2. aprila 1934 P. br. 5742 priporočilo vsem šolskim knjižnicam in čitalnicam. Obsega 290 strani s 162 slikami in 2 zemljevidoma. V knjižarnah stane 60 din, kdor pa jo naroči pri piscu (Zagreb, Preradovičeva 22), jo dobi za 40 din.

* **Vpisovanje v drž. konc. trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«** na Dobrebranski cesti 15, ki je sedaj v Ljubljani edini te vrste potrjen od ministrstva trgovine in industrije, je redno vsak delavnik dopoldne in popoldne ter tudi v nedeljo in na praznik dopoldna. Enoletni trgovski tečaj tega zavoda usposablja svoje absolvente za vsakovrstno pisarniško službo. Po novem učnem načrtu, ki stopi v veljavo in ga je samostalno pripravil ministrstvo, je trgovski tečaj organiziran kot enoletna trgovska šola. Obdobje študija se razdeli na štiri letne obdobje, ki služijo odobenom kot dokaz dovršene vajeniške dobe in eno leto in pol pomožniške prakse. Poučujejo profesorji trgovskih in ostalih srednjih šol. Pouk prične 14. septembra. Poljane daje ravnateljstvo, na željo pošilja brezplačna šolska naznanila. Pišite ponj!

* **Dijaški internat Legat, Maribor sprejema tudi dijake drugih šol.** Pojasnila vsak dan, tudi ob nedeljah od 10. do 12. Lgatovala šola, Vrazova ulica 4.

* **Pri saprtju in motnjah v prebavi vzmite jutraj na prazen želodec kozarec naravnega Eranc-Josefove grenčice.**

KINO MATICA

Danes poslednjič!
Gustav Fröhlich in Lida Baarova
v družabnem vefilmu polnem dramskih zapletitjav:
URE SKUŠNJAVE
Sodelujejo: Harold Paulsen, Theodor Loos in drugi

SLOGA

Kriminalni film
HARRY PIEL IN NJEGOV NAJBOLJŠI PRIJATELJ
(Volejak kot sodnik policije)

UNION

Charles Boyer kot žrtve ljubezni v filmu
KOCKAR

Predstave danes ob 16., 19.15 in 21.15 ur.

* **Harmoniki Meinel & Herold** se tudi letos razstavlja na vselejmu. Ogledite si najnovejše modele. Zboljšana kvaliteta. Čudili se boste nizkim cenam.

Iz Ljubljane

u— **Ravnateljstvo drž. konservatorija** obvešča novo vstopniške gojence, da so sprejemni izpiti: V petek 10. t. m. ob 9. pismeni izpit iz harmonije I. letnik (za gojence pedagoškega oddelka), ob 10. izpit iz klavirja (glavni in stranski predmet), ob 15. izpit iz solopetja, ob pol 18. izpit iz violine. V soboto 11. t. m. ustneni izpit iz teoretičnih predmetov in sicer iz teorije in intonacije I. letnik ter harmonije I. letnik. Vsi v pošte prihajajoči gojenci naj se točno javijo izpitni komisiji.

u— **Šolsko leto na drž. konc. trgovskem učilišču »Christofor učni zavod«** Ljubljana, Dobrebranska cesta 15, se prične 14. septembra. Pojasnila in vpisovanje vsak dan.

u— **Perski zbor Glasbene Matice** ima izjemoma prihodnjo vajo vsega mešanega zbora v petek ob 20. uri namesto drevi. Nov program!

u— **Poroka.** Dne 6. t. m. sta se v frančiškanski cerkvi v Ljubljani poročila g. Lj. Princič iz Laškega in gđ. Sonja Pernatova, hčerka edinka priljubljenega sodnega predstojnika g. dr. Pernata Arnolda iz Laškega. Novoročencema iskreno čestitamo!

u— **Gospodinski, kuharski, živalni in prirojavni tečaji.** Nabavljalne zadruge uslužbenecv drž. železnic v Ljubljani se prične 1. oktobra t. l. Ukovina je nizka. Informacije daje pisarna železniškega menzaja, Pražakova 19 (Ljubljanski dvor).

u— **Razburljiv požuk samomara.** Včeraj ob 13. uri bili mestni reševalci nujno klicani k cukrarni na Poljanski nasip, kjer si je kar na cesti, vprito številnih pasantov, skušal konfati življenje 21letni brezposelni avtomohani A. P. S svojim dekletom se je vračal iz mesta, pa sta nekaj prišla nazvrač. Najbrž je na njuno ljubezen vrglo senco dejstvo, da je bil že del časa brez dela in zaslužka. V hipu je zaljubljeni fant obupal, potegnil je revolver in si ga sprožil pod srce. Ko so ga reševalci pobrali in odpeljali v bolnišnico, je bil mladi kandidat smrti že pri zavetju, ali izgubil je že mnogo krvi in njegovo stanje je resno.

u— **Enoletni trgovski tečaj** vpisuje dnevno. Začetek pouka 9. septembra.

Iz Celja

e— **Oprostitev občinskega tajnika.** Pred tričlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju se je zagovarjal v torek 35letni občinski delovodja Stefan Jurak iz Oplotnice pri Konjicah. Obtožen je bil, da je kot občinski delovodja zamočal v službenem spisu in sicer v uradnem potrdilu z dne 22. decembra 1936 po uredbi o likvidaciji kmečkih dolgov resnično činjenico, da je znašala za njegovo vsakojko Justno Jurakovo dne 26. septembra 1936 osnova za dohodnino od njegove gostilniškega obrata in samostojnega poklica 2.000 din, ter overoval to listino z neresnično vsebino s svojim podpisom in službenim žigom z namero, da bi pridobil svoji vsakojki korist. Mestno hranilnico v Mariboru pa oškodoval za polovico njene posojilne terjatve iz l. 1928. v znesku 140.000 din. Jurak je izjavil, da je na prošnjo svoje vsakojke Justine Jurakove uvedel po občini uradne postopke pri davčni oblasti o visokosti vsakojki predpisanih davkov, po prejemu uradnega izpiska pa je opozoril vsakojko, da najbrž ne bo deležna zaščite po uredbi o likvidaciji kmečkih dolgov, ker je v svoji gostilniški obrti bolj obdavčena kakor na kmečkem posestvu samem, namreč v razmerju 2.000 : 1.564 din. Jurakova se je začela zaradi tega razburjati. Jurak je izjavil, da se je o tem posvetoval z županom in nekim občinskim odbornikom in da so sklenili, da v uradno potrdilo ni treba vnesti postavke 2.000 din osnovne davštine iz gostilniške obrti, na kar je Jurak vnesel v uradno potrdilo le dve postavki in sicer davčno osnovo za dohodnino od zemljišč v znesku 1.564 din in osnovo za davek na dohodek od zgradb v znesku 420 din, dočim je osnovo za davek iz gostilniške obrti v javljenem znesku 2.000 din enostavno zamočal. Sodišče je Juraka oprostiti krivde in kazni.

e— **Umrl je v torek na Lavi št. 4 pri Celju 78letni invalid Matevž Sluga.**

Iz Maribora

a— **Jubilejno planinsko slavo pri Ruški koči.** Slovesno, praznično je potekala proslava 35letnice naše matične planinske postojanke Podravskega podružnice SPD v Rušah in s tem združene 30letnice Ruške kočice, ki je bila vsa okrašena z državnimi zastavami. Po maši je bil planinski zbor, združen z blagoslovitvijo novega studenca, zgrajenega po načrtih Higijenskega zavoda v Ljubljani. Priserke besede sta spregovorila škofijijski tajnik J. Lebl, ki je izvršil blagoslovitev, in naš planistični pionir Davorin Lesjak. Sledil je jubilejni planinski zbor, na katerem so spregovorili društveni poslevovalci predsednik inž. Terzan, ravnatelj dr. Tomlinšek za osrednje vodstvo SPD v Ljubljani, Ivan Robinik za Počitniški dom krajčije Marije na Pohorju, dr. Rosina za Putnika in SPD v Mariboru, škofijijski arhivar Kokošič.

nek v imenu Aljaševoga kluba, hr. Lenard v imenu mariborskega matičnega šokola, ravnatelj Krejči v imenu Aerokluba iz Maribora, Davorin Lesjak pa je izvršil prikazni delo podružnice v 35 letih. Zaključno besedo sta imela še gg. Ivan Robinik in inž. Terzan. Z velikega planinskega slavlja, ki je privabilo na stotine navdušenih planincev, so odposlali udanostno brzojavko kralju Petru II.

a— **Kakšna dela bo uprizorilo gledališče v sezoni 1937/38.** Poročali smo že v kulturnem delu lista o osebnih spremembah pri mariborskem gledališču. Novi repertoar obsega sledeča dela. Drama: Bevk: Krivda; Cankar: Jakob Ruda ali Lepa Vida; Kreft: Velika puntarija; Pahor: Vinčarji; Zupančič: Veronika Deseniška; Jankovič: Sreča; Mesarič: Gosposko dete; Preradović: Najboljša ideja tete Olge; Scheinpligova: Hladna noč; Tetanar: Diagnoza; Gogolj: Revizor; Ostrovski: Gozd; Dickens: Cvrček za pečko; Milne: Gospod Pim prihaja mimo; O'Neill: Ana Christie; Shaw: Hudičev učenec; Anoult: Popotnik brez prijatja; Slacron: Človek kakor vsi; Hauptmann: Pred sončnim zahodom; Klabund: Praznik cvetočih črešenj; Hoffmannsthal: Siehernik; Schiller: Maria Stuart; Schurek: Pesem ceste; Caldero: Sodnik Zalamski; Benedetti: Dva ducata rdečih rož; Vuolijoki: Žene na Nishadriju. Razen tega še nekaj izbranih ljudskih in mladinskih iger ter naših in tujih novosti. Opera: Delibes: Lakmé; Smetana: Dalibor; Verdi: Trubadur. Opete: Benatzky: Trije mušketirji; Beneš: Pod to goro zeleno; Giliard: Noč v Kairu; Parma: Nečak; Raha: Mirita; Schubert-Bert: Pri treh mladenkah; Suppé: Fatinica.

a— **Poročila sta se v Kamnici pri Mariboru sodnik sreskega sodišča v Murski Soboti g. Otmar Cvrtin in gđca Jostpina Serečeva, hčerka ugledega mariborskega kavararja. Novoročencema prisočno čestitamo!**

a— **Iz Društva jugoslov. akademikov v Mariboru.** Na 38. rednem občnem zboru Društva jugoslov. akademikov v Mariboru je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Bajt Franca, cand. iur., podpredsednici: Jerabek Iida, stud. phil., Dekleva Marica, stud. phil., blagajnika Rakusa Rado, stud. tehn., Gals Aleksander, stud. med., knjižničarka Gregorc Marija, stud. med., Revizorja: Zakrajšek Boris, abs. iur., Nemeš Draga, cand. phil., Razsodišče: Strmšek Stefan, cand. iur., Godina Albin, cand. iur., Durjava Maks, stud. tehn.

a— **Eksplozija v ruški tvornici.** V tvornici za dušik v Rušah je eksplodirala steklenica termos napolnjena s tekočim zrakom, ki

Zobna prevlaka je ravnotako odvratna kakor nevarna.

Zobno prevlako zoprne barve, ki polagoma načenja zobno sklenino, lahko odstranimo na najenostavnejši način. Jutraj kot prvo, očistimo si temeljito zobe s Chlorodontovo zobno pasto. Chlorodont, ta prijetno osvežujoča metvična zobna pasta, napravi s svojo močno, toda neškodljivo čistilnostjo zobe bleščeče bele in s tem vsak obraz privlačen in lep. Zvečer kot zadnje, očistite si brezpopojno predno greste spat ostanke jedil izmed zob, s tem da jih še enkrat temeljito očistite z zobno pasto Chlorodont.

Peneči ali ne peneči se Chlorodont, obe kvaliteti sta enako dobri. Domači proizvod.

Zadostuje ako le trikrat vbrizgnemo ustno vodo Chlorodont v kozarec s čim se poveča osvežujoči učinek redne zobne in ustne nege s Chlorodontom.

služi kot razstrelilno sredstvo. V delih tvornice in na sosednjih hišah so popokale šipe. Hujši posledice ni bilo. Sreča v nesreči je bila, da je počila steklenica že v tvornici, sicer bi se lahko zgodila hujša nesreča, ker je bila steklenica namenjena za letalsko proslavo pri Mariborski koči.

a— **Tatovi in tihotapci.** Posesniku Josipu Siemensku iz Črne je izginil s pašnika vol, vreden okoli 2500 din. Domnevajo, da so ga odpeljali tihotapci in ga za lepe denarce spravili čez mejo.

a— **Tatinski podvigi v Orehovi vasi.** Drzna tatinska skupina je obiskala Orehovo vas, udrla v hlev posestnika Franca Pungartnika, zaklala dva prašiča, vredna 1.000 din, ter ju odnesla. Zatem so se zglasili pri posestniku Antonu Čebju in posestniku Francu Bregantju. Prvemu so odnesli 6 lepo pitanih piščancev, drugemu pa 12. Orožniki so pri preiskavi ubrali pravo sled, ki je vodila do Pobrežja, kjer so orožniki našli ves plen. Bil je aretiran 32-letni Franc B. s Pobrežja, ki pa tajni vsako krivdo, izgovarjajoč se, da je meso in piščance kupil od neznanca. Izročili so ga sodišču, za njegovimi pajdasi pa se vršijo poizvedbe.

Gospodarstvo

Napredek naše ladjdske industrije

Naša ladjdska industrija je pokazala v zadnjih letih velik napredek. Iz majhnih početkov se je razvila veliko podjetje za popravilo in gradnjo pomorskih objektov, brodogradilnice »Split« d. d. Pri tem podjetju je udeležena znana francoska ladjdska Soc. An. des Ateliers et Chantiers de la Loire in angleška ladjdska in tvornica ladjdskih strojev Yarrow and Co. Ltd. Glasgow. V splitski ladjdsnici so letos pričeli graditi dva velja parnika za Jadransko plovstvo. Vsak od teh parnikov bo imel po 500 bruto registrskih ton in bo enake velikosti kakor parnik »Bosna«. Oba parnika bosta najmoderneje in komfortno opremljena. Eden bo vzdrževal redno paroplovno zvezo med Splitom in Metkovićem, drugi pa med Splitom in Visom.

Dela so v zadnjem času naglo napredovala. Trup obeh ladij je že zgrajen in iz Anglije so že prispeli tudi stroji. Dne 15. oktobra bodo obe ladiji splovili v morje. Ob tej priliki bo prirejana velika svečanost, kajti gre za prva dva večja pomorska plovna objekta, ki bosta zgrajena pri nas doma.

Zboljšanje naše devizne bilance

Bilanca dotoka in odtoka deviz se je letos znatno izboljšala, deloma zaradi narasle aktivnosti naše trgovske bilance, deloma pa tudi zaradi večjega izvoza v neklirniške države, ki nam plačujejo blago v devizah. V prvem letošnjem polletju smo izvozili v države, s katerimi trgujemo na bazi deviz, za 704 milijonov Din (lani za 285), medtem ko je uvoz znašal le 579 milijonov (lani 638), tako da imamo tu saldo dotoka deviz v višini 125 milijonov, nasproti pasivnemu saldu 353 milijonov v lanskem prvem polletju. Poleg teh 125 milijonov pasmo dobili tudi še za baker in pšenico od klirniških držav 296 milijonov deviz, plačali pa smo Rumuniji 22 milijonov Din v devizah za mineralno olje. Tako je znašal čisti saldo dohodek deviz od trgovinskega prometa 400 milijonov Din. V prvem polletju lanskega leta je bila naša devizna bilanca v zvezi s trgovskim prometom pasivna za 242 milijonov.

Gospodarske vesti

u— **Natečaj za uradniške pripravnike pri Narodni banki.** Narodna banka bo sprejela v službo 10 uradniških pripravnikov, od teh 5 s pravno fakulteto, 5 pa z dovršeno trgovsko akademijo ali z dovršenim ekonomsko komercialno visoko šolo v Zagrebu odnosno z dovršenimi šolami iste stopnje v inozemstvu. Prosilci morajo biti naši državljani, ne smejo biti mlajši od 21 in ne starejši od 30 let. Oni od kandidatov, ki jih bo izbral izvršilni odbor banke, bodo morali opraviti še sprejemni izpit. Od kandidatov, ki bodo napravili sprejemni izpit, bo izvršilni odbor izbral deset za bančne uradniške pripravnike. Sprejeti kandidati bodo po potrebi dodeljeni na delo v katero koli bančno seodišče. Prošnje s predpisanimi dokumenti sprejema inspektorat banke do 30. septembra t. l. in daje vse potrebne informacije.

u— **Gradbena dela.** Banaka uprava je razpisala drugo licitacijo za izvedbo zemeljskih del na banovinski cesti Podroš-Sorica-Danje (proračun 160.000 din). Nadalje je razpisala drugo licitacijo za gradnjo carinskih stražarnic v Gornji Radgoni in v Gornjem Cmureku (proračun 72.500 in 60.150 din).

u— **Znatno povečanje produkcije umetnega bombaža v Angliji.** Poleg Italije in Nemčije, ki podpirata produkcijo umetnega bombaža zaradi avtarkičnih stremenj, beleži tudi Anglija nagel razvoj ta nova

industrijske panoge. Ze lani je produkcija dosegla 13.000 ton, letos pa cenijo, da bo znašala 25.000 ton. Velika nova tvornica skupine Courtaulds je od začetka letošnjega leta v polnem obratu, druga velika tvornica pa se še gradi. Zadnje dni so ceno umetnemu bombažu ponovno znižali.

u— **Likvidacija »Petovica«**, usnjarska industrija d. d. na Bregu pri Ptujju sklicuje za 23. september svoj 16. redni občni zbor, ki bo sklepal o predlogu upravnega sveta glede likvidacije delniške družbe in volitve likvidatorjev.

u— **Omejitev hmeljskih nasadov v Českoslovaški.** Iz Prage poročajo, da se je v torek vršila pod predsedstvom kmetijskega ministra dr. Zadine v kmetijskem ministrstvu konferenca z zastopniki hmeljarske organizacije. Na tej konferenci je bila poudarjena nujnost zahtev, da se zmanjša obseg hmeljskih nasadov za 3000 ha. Sklenjeno je bilo, da se ta redukcija na podlagi zakona o ureditvi hmeljske produkcije izvrši v letu 1938.

Borze

8. septembra.
Na zagrebški borzi so se danes avstrijski šilingi v privatnem kliringu trgovali po 8.3750 (v Beogradu po 8.3848) in grški boni po 30.4850, medtem ko so se špalske jezete nudile po 2.95. Nemški klirniški čeki so nekoliko popustili in so bili v Zagrebu zaključeni po 12.8750, v Beogradu pa po 12.86.

Na zagrebškem efektom tržišču se je pri živahnosti tendenci trgovala Vojna škoda po 407 do 408 (v Beogradu po 408). Promet je bil še v 7% Blairovemu posojilu po 84.50, v delnicah Gutmanna po 85 in v delnicah Sečerane Osijek po 185.

DEVIZE

Beograd. Amsterdam

Spomenik goriškemu slavčku svečano odkrit v Ljubljani

Ob krasnem vremenu se je k slavju zbrala velika množica

Pogled izpred spomenika na množico za časa slavnostnega govora predsednika »Soče« dr. Dinka Puca

Ljubljana, 8. septembra

Ob številni udeležbi narodnega občinstva, kakršna na prireditvah čisto kulturnega značaja pri nas sicer ni v navadi, so danes dopoldne na Napoleonovem trgu, tik nove zgradbe vseučiliške knjižnice, odkrili spomenik goriškemu slavčku Simonu Gregorčiču. Vreme, ki nam je že vse septembrske dni tako prijazno naklonjeno, je pa v veliki meri pripomoglo, da se je na trgu zbrala tolikšna množica, da se je na trgu zbrala tolikšna množica, da se je na trgu zbrala tolikšna množica.

Mimo drugih odličnikov so slavju prisostvovali zastopnik komandanta divizije polkovnik Mihajlovič, zastopnik banovine

Upravnik Narodnega gledališča pesnik Oton Župančič govori pred spomenikom v mikrofon. Za njim predsednik Kluba koroških Slovencev dr. Fellah

načelnik prosvetnega oddelka dr. Sušnik, podpredsednik mestne občine dr. Ravnhar, univ. prof. dr. Ozvald in dr. Kos, častna dvorna dama Franja Tavčarjeva, poslanec Rajko Turk, bivši goriški državni in deželni poslanec Alojzij Štrekelj, predsednik Penkluba, upravnik Narodnega gledališča Oton Župančič, predsednik Slovenske Matice dr. Lončar, predsednik Ruske Matice univ. prof. dr. Spektorski, predsednik Česke Obce Ryška, zastopnik ZKD dr. Alujevič, predsednik Združenja gledaliških igralcev Drenovec, predsednik Vodnikov družbe in zastopnik Narodne tiskarne ravnatelj Pustoslavšek, predsednik ljubljanske sekcije JUU Metod Kumelj, predsednik Zveze jugoslovenskih emigrantskih društev dr. Ivan Marija Čok, predsednik Kluba koroških Slovencev dr. Fellah, stari narodni borec častni predsednik šentpeterske CMD Rohman, zastopstvo Kluba Primork za Mašo Gromovo in Olga Pucovo, pravoslavni prota Budimir in pa številne deputacije Sokolstva, novinarske organizacije vojnih dobrovoljcev, Legije koroških borcev, Zveze rezervnih oficirjev, Združenja četnikov, Narodne odbrane, Jadranske Straže in še drugih narodnih, prosvetnih in ženskih organizacij. Pri svečanosti sta sodelovali godba Sloge pod vodstvom dirigenta Svetela in pevski zbor Glasbene Matice pod vodstvom direktorja opere dr. Polića, a ves program je oddajala tudi naša radijska postaja.

Pogled proti spomeniku ob času odkritja. V levem kotu mladi kipar Zdenko Kalin, ustvaritelj bronastega poprsja Simona Gregorčiča

Spominska beseda predsednika »Soče«

Svečano razpoloženje je uvedla godba Sloge z uverturo iz Smetanove opere »Libuša«. Nato pa je predsednik Soče, ki ji gre prvenstvena zasluga za postavitev spomenika, bivši ban dr. Dinko Puc, spregovoril spominsko besedo. Simon Gregorčič je bil pesnik, ki ga je narod ljubil. Ni mu bilo treba orati ledine, zakaj slovenska lirika je bila ob njegovem nastopu že na trdnih temeljih, zgrajenih od Prešerna, Levstika, Jenka in Stritarja. Svet je postal pozoren na vrsto otožno donečih, krasnih pesmi, ki so se pojavljale v Dunajskem Zvonu in kazale izreden lirski talent. Gregorčičeve pesmi so se pred izdajanjem postale narodna last. Mladina se jih je učila na pamet, ob vsaki priliki so se deklamirali in recitirali njegovi verzi, skladatelji so segaali po njih. In ko je leta 1882. izšel prvi zvezek njegovih »Poezij«, je bil to za naše razmere in za tisti čas nezasišljen literarni uspeh, saj je bila izdaja razprodana v nekaj tednih. Takrat so mu vstali tudi nasprotniki, ki so gledali na vse javno življenje s stališča filozofske oskornosti in so iskali v vsakem srčnem izlivu protiversko in celo nekrščansko tendenco. Gregorčič je bil idealen duhovnik, zato ga je Mahničeva kritika in obsodba tem huje zadel. Bil je to udarec, ki ga do smrti ni mogel preboleti.

Kljub temu pa je ostal Simon Gregorčič ljubljeneč našega naroda, zlasti v Primorju. Njegove pesmi so slika njegove duše in življenja, v njih se zrcali povsod njegova ožja domovina in milje, v katerem je živel. Rodil se je na Vrsnem v podnožju Krna in ob bregu bistre Soče, pa mu je ostala ljubezen do planin, do narave in ozek stik z zemljo in narodom. Vse svoje hrepenenje po krajih, kjer je prebil mlada leta, je zli v eno svojih največjih pesmi »Nazaj v planinski raj«. Prirojena povezanost z naravo in kmetijskim ljudstvom je značilna za njegovo poezijo. Pel je tako, da je bil razumljiv tudi najpreprostejšemu človeku. Slovenci so po svojem bistvu mehki in sentimentalni in te lastnosti imajo tudi Gregorčičeve pesmi v višji meri, kakor jih ima naša lirika sicer. V svojem bistvu pa je Gregorčič zdrav in krepak človek, poln odločnosti in naravne sile, ki brani pravico pobija krivico, poučuje in bori svojega bližnjega, se zavzema za svoj narod in najde za to tudi vedno prave besede.

Odkritje spomenika

Svoja izvajanja je predsednik dr. Puc zaključil z zahvalo mojstru prof. Plečniku in akademskemu kiparju Zdenku Kalinu in z vzklikom »Slava Simonu Gregorčiču!« Odzvala se je vsa množica. Dr. Puc je odgnal zavoso pred spomenikom. Spomenik je iz bronastega poprsja nesmrtnega goriškega pevca, ki je v resnici mojstrsko delo mladega kiparja, na marmornatem podstavku, ves lik pa je spravljen v varno zavetje veličastne pergole. V podstavku so vklesane Gregorčičeve besede, ki so nam danes še poseben živ spomin:

Brodarjem pomoči nesimo,
naš čolnč pogube otimimo!

Pevci so ubrano zapeli Ferjančičeve »Tone sonce, tone«, nato pa je podpredsednik mestne občine dr. Ravnhar izrekel iskreno zahvalo Soči - matici, ki se je povzpela izven okvira svojega doseganega dela in dala Ljubljani sicer skromen, a dostojen spomenik velikemu pesniku s Soče. Spominjal se je nato našega mladega vladarja, godba pa je zaigrala narodno himno. Viharnega navdušenja je bila delež na pesem »Nazaj v planinski raj«, ki so

jo nato pevci zapeli. Potem pa je mimno novega spomenika poročala nepretrgana vrsta zastopnikov društev, častilcev velikega pesnika in narodnih noč, da so mu k vznožju naložili na kupe vencev in cvetja: senator Hribar, predsednik Penkluba, Oton Župančič, predsednik Zveze jugoslovenskih emigrantskih društev dr. Čok, zastopnik društva Nanos iz Maribora, zastopnik katoliških prosvetnih organizacij dr. Capuder, zastopnik društva Simon Gregorčič s Sušaka, predsednik Kluba koroških Slovencev dr. Fellacher, Gromova za Klub Primork, predsednik Česke Obce Ryška, zastopnik Sedejeve družine, zastopnik JS veletrogovc Verbič, ravnatelj šturm za Glasbeno društvo Ljubljana, za Zvezo bojnikov tajnik Lukež, za ljubljansko sekcijo JUU predsednik Kumelj, zastopniki emigrantov v Kranju, jeseniške Soče in Taboru, dr. Alujevič za ZKD, ravnatelj Pustoslavšek za Narodno tiskarno, ki je tiskala prvo Gregorčičovo knjigo, zastopnik Cerkljanov iz Podporezna, zastopnik Soče-matice, zastopnik Preporodovcev Megušar, zastopnik Soče v Celju, zastopnik Združenja četnikov in naposled nečakinja velikega pesnika Avgusta Možina iz Kranja. Godba je intonirala himno »Hej Slovanci«, ki jo je s plameničnim navdušenjem zapela vsa množica in v zanesenem razpoloženju se je zaključila slavnost.

Popoldne na Taboru

Popoldne je bila velika narodna proslava na Taboru, ki se je udeležilo prav tako veliko število občinstva. Sodeloval je pevski zbor Sloge in slovenski vokalni kvintet, na sporedu pa so bile tudi izbra-

Konec ugrezanja župne cerkve v Kočevju Obrambni zid temeljito popraviljen — Treba je še pregledati vse stavbe ob Rinži

Kočevje, 8. septembra.

Kočevska farna cerkev je bila zgrajena pred približno štiridesetimi leti. Je lepa in solidna stavba, ki jo krasita dva mogočna zvonika. Stoji ob potoku Rinži in to bi bilo lahko za to krasno cerkev usodno. Rinža je ponikalnica, kakor je kočevski svet tipično kraški. Voda si lahko utira iz struge pot na vse strani. Kadar zaradi preobilnega dežja naraste, teče dobesedno pod mestnimi hišami. V nevarnosti so posebno tista poslopja, ki so blizu struge. Tako se je pred tremi leti ob velikem deževju zaradi ugrezanja sveta podrla neka hiša, dočim so drugo, ki je bila ob vodi, morali podpreti z močnim podpornim zidom.

Zadnje leto je pričela voda močno razjedati skarpo ob farni cerkvi. Velik del skarpe je odneslo ter se je zemlja tako stalno posipavala v vodo. Voda je našla že pot pod cerkvene temelje. Nastajala je silna nevarnost za cerkev. Posledice se so pokazale predvsem v tem, da so se tla okoli glavnega oltarja močno udala. Nadalje je bilo opaziti na zidovih tudi nekaj občutljivih razpok.

Da se zavaruje cerkev pred nadaljnjim ugrezanjem in da se odstrani nevarnost, da bi se ta mogočna stavba, ki je kras vsemu mestu, porušila, je župni urad uglasil potrebne mere za zavarovanje cerkve. Kom-

ni solistične točke. Nastopili so altistiinja Milena Štiligojeva, koncertni pevec Mirko Premelič in baritonist A. Petrovič, pri klavirju pa sta jih spremljala operna dirigenta Nerfat in dr. Švara. Lepo je uspela recitacija Grudrove prigradnice »Simonu Gregorčiču ob odkritju«, prav tako deklamacija Gregorčičeve »Hajdukove oporoke«. Največ zanimanja pa sta vzbudila istrsko kolo, ki ga je izvajal odsek Soče in pa nastop Sokolov iz Šiške, ki so predvajali simbolične telovadne vaje po recitaciji Gregorčičeve Soče. V celoti je slavje doseglo priščno lep uspeh.

Spomenik Simonu Gregorčiču po odkritju

sijski ogled je ugotovil, da je treba predvsem temeljito popraviti obrambni zid v strugi Rinže, da ne bo več mogla voda udariti pod cerkvene temelje. Razpisano delo je prevzela Stavbena družba iz Ljubljane. Načrte za popravilo in obnovitev obrambnega zidu je napravil arhitekt Jovo Urek. Dela za zavarovanje cerkve pred vodo so stala 22.000 din. Skupno z ostalimi popravili cerkve je bilo potrošeno 80.000 din. Vso to vsoto plača cerkvena občina.

Tako je rešena kočevska farna cerkev pred pretečo nevarnostjo. Kočevsko ljudstvo, posebno pa posestniki hiš v sosesčini cerkve bodo lahko spet mirno spali. Saj če bi prišlo do katastrofe pri cerkvi, bi bila močno ogrožena vsa sosesčina. Obnovljeni obrambni zid bo čuval pred zamakanjem cerkvenih temeljev, kakor tudi temelje sosednjih hiš. Nujno je še potrebno, da se pregleda vsa skarpa Rinže ob mestu. Ravnotako bi bilo treba pregledati tudi vse stavbe ob vodi, če morda še kateri ne grozi nevarnost. Treba je pri tem pomisliti, da so se pri zadnji katastrofi stanovalci komaj rešili iz pogrezojše se hiše. K sreči so nastopajočo katastrofo opazili že popoldne. Kaj bi pa bilo, če bi se ugrezanje pričelo ponoči? V tem primeru bi bile prav gotovo številne človeške žrtve. Zato so vsi varnostni ukrepi v tem pogledu prav gotovo na mestu.

Jože Anžur aretiran zaradi suma, da je pobil in oropal Josipa Ostreža Posrečen lov ljubljanske in železniške policije

Ljubljana, 8. septembra.

Zagonetka drznega roparskega napada, katerega žrtev je postal pisarniški sluga Josip Ostrež z zaloskega kolodvora pred 14 dnevi, se utede, kakor kažejo mnoga znamenja, razjasniti že prihodnje dni.

Kakor je »Jutro« že od kraja zabeležilo, se je največ konkretnega suma nabralo proti znanemu klatežu in tatu, posestnikovega sina Jožetu Anžuru iz Zadobrove, ki ima že dobrošno mero robije in zaporov za sabo in je našim orožnikom in kriminalnim organom znan kot prevejan, drzen, zakrknjen tip.

Za sum. proti Anžuru govorijo predvsem soglasne izpovedi prič, ki so po krvavem dejanju v gozdu med Zalogom in Dev. Marijo videle bežati storika čez železniško progo in čez polje. Izpovedi vseh se strinjajo v opisu, ki se presenetljivo sklada z znanostjo Jožeta Anžura. Poleg tega je tudi policijski pes, ki je prišel takoj po zlačini na teren, sledil begunca prav do Zadobrove, kjer so Anžurjevi doma. Posebne pozornosti pa je vredna še okoliščina, da Jožeta takoj po izvršenem roparskem napadu ni bilo od nikoder več na spregled. Poizvedovanja, ki so jih ves čas skrbno vršili večvi orožniki in agentje kriminalnega oddelka iz Ljubljane, so proti osumljencu zbirala zmerom nove indicije in dokaze. Tako so Anžurjevi preiskovalnim organom zatrjevali izpovedka, da je Jože nekje v Avstriji. Pozneje pa se je izkazalo — in to je potrdil tudi eden izmed

njegovih bratov — da se skriva v Brdu, v hribu nad Zalogom. Od tam je pa zdaj prihajal k domačim, a se je spretno izogibal vsakemu srečanju s sosedi, posebej se srečanju s kakšnim možem postav.

Včeraj popoldne pa je prejela ljubljanska policija iz Polja zaupno obvestilo, da je begunec spet prišel v dolino in da pomaga domači družini pri spravljaju sena na senožihi tik Save pod Zalogom. Iz Ljubljane je takoj pohitela skupina najspretnjših in najpogotnejših agentov. Tem so se pridružili že zastopniki železniške policije — saj je železniška uprava nadvse resno zainteresirana na povračilu škode, ki jo je utrpela z ropom — in orožniki iz Vevč. Previdno so se bližali travniku, kjer je Jože Anžur delal s svojimi brati. Organizacija zasede jim je delala precejšnje težave, ker je teren tam okrog ves prepleten z močvarami in stranskimi rokavi Save. Ko je Jože Anžur spoznal, da mu je policija na sledi, je v naglici pograbil gnojne vile in se spustil v beg, a ko je opazil, da so ga policijski organi obkolili z revolverji v rokah, se je končno vdal brez odpora. Prepeljali so ga v Ljubljano, kjer ga na policiji zaslišujejo z najskrbnejšo pozornostjo.

Jože Anžur spada v vrsto onih ljudi iz kriminala, ki ne priznajo nobene besede, dokler jih ne premagajo nepobitni dokazi. Zato bo imela policija z njim še mnogo trdega opravka, če priče ne bodo v njem brez pridržka prepoznale begunca iz onega usodnega jutra.

Kako so izginjale dragocenosti iz gradu kneza Windischgraetza pri Planini Dva obtožena sta bila v torek v Ljubljani obsojena

Ljubljana, 7. septembra.

Lansko jesen je bil grad Haasberg pri Planini, ki je last kneza Windischgraetza, zapuščen. Gospoda je, kakor običajno, preživljala lepo jesen bogve kje in v starodavnem gradu je sameval le čuvaj Jože Rovani, ki si je po svoje kratil dolgočasje v prelepej miru. Seveda je vedno radovednežev na pretek, ki bi si radi ogledali, kako prebivajo knežji rodovi. To še danes, ko je blesteti sij knežjih dvorcev še močno utrpel na svoji privlačnosti. Med takimi, ki se še vedno z nekako s strahom pomešano spoštljivo zanimajo za ljudi in njih življenje, ki je izven in iznad vsakdanjosti tam okrog Planine, sta si tisti čas, ko je grad Haasberg za nekaj časa »zaspal«, znala pridobiti čuvajevu zaupanje dva obilovalca. Čuvaj jima je odkle-

nil sobane in jima dovolil, da se malo razgledata. Bila sta to delavec Mojze Malec in ključavničar France Škodlar, oba iz Planine.

Dolgo sta si pozorno razgledovala vsa grajska čudesa, čuvaju Rovanu pa je po nesreči ušlo posebno Malčevu zanimanje, ki se mu je vzbudilo, ko je v vitrinah zapazil blestečo starinsko srebrnino, zlatnino in porcelan. To zanimanje je Malca tako premagalo, da je iz gradu, v katerega je vstopil s praznimi žepi, odšel natovoren z dobršnim delom zbirke raznih dragotin v skupni vrednosti nad 16.000 din. Kmalu za tem je dobila neka zelo ugledna ljubljanska prodajalna dragocenosti antikvitet obisk neke stranke, ki pa se ni zanimala za nakup njenih dragocenosti, temveč je prinesla s seboj zalogo izredno lepih

Naši mladi kiparji

Ljubljana, 8. septembra.

Na likovni razstavi, ki jo bo v Jankovičevem paviljonu otvoril Klub neodvisnih v nedeljo dopoldne, bo dostojno prikazano tudi delo mlajše in najmlajše generacije naših kiparjev. V zvezi s tem smo se obrnili na dva izmed najvidnejših predstavnikov mladega kiparskega rodu, na Zdenka Kalina, čigar Gregorčičovo poprsje smo pravkar svečano odkrili, in na Karla Putricha z vprašanjem, kako si mlada generacija predstavlja nalogo kiparskega dela pri nas. Mlada umetnika sta nam izjavila:

— Pri nas je težko govoriti o kiparstvu, ker smo brez vsake kiparske tradicije in naš človek nikoli ni imel prilike, da bi čutil potrebo po tej panogi umetnosti. Zadnji dve desetletji sta nam dali mnogo kiparjev, katerih večina pa se je lovila za modnimi strujami, ki so se že pred desetletji izživele, nekateri pa so se celo zadovoljili že s tem, da so bili Meštrovičevi učenci. Pri tem pa so pozabljali na najbolj enostavne zakone kiparstva, ki jih ne bo izbrisal noben, še tako zanimiv »izum«.

Mlada generacija upa, da bo s svojim delom našla krepkega stika s publiko in ji bo po svojih močeh darovala užitek harmonije, forme, linije in volumna zdravega čistega kiparstva, ki bo sponelo na resnem študiju narave. Dokler naš človek ne bo dobil čistega kiparstva in čutil potrebo po njem, ga ljubil in želel imeti, tako dolgo bo naše prizadevanje obsojeno na žvotarjenje. Da pa je kiparstvo potrebno kot ena izmed umetniških panog, o tem mislimo, nihče več ne dvomi. Kakšne bi bile naše cerkve, pokopališča, ulice in domovi, kako prazno in hladno bi bilo vse brez plastike, ob kateri se vzradost in odpočije naše oko!

Naša likovna kritika, ki ima o slikarstvu že nekaj pojma, išče v dobrem kiparstvu žanra, lirčne vsebine, karikature, imitiranja narave, slikovitosti in eksperimentov, in ko vsega tega ne najde, je razočarana v svoji revni veličini. Mi ji v tem pravcu na žalost ne bomo mogli ustreči, zakaj naš vzor in naša potreba je kiparska ideja, kakor jo danes razume kulturni zapad.

cigaretnih doz, raznih antikvarijskih ur in podobnega. Tudi po Notranjem se je pri premožnih in za dragocenosti navdušenih ljudih zlagal prodajalec, ki je nudil v nakup lepe starinske komade prav čedne vrednosti. V grajskih vitrinah pa je manjkalo nič manj kot sedem srebrnih in zlatih cigaretnih doz, tri zlate stoječe ure, kompletna garnitura srebrnih šahovskih figur, srebrni miniaturni čajni servis, dve porcelanasti kitajski vazni in žepna ura z biseri. Marsikatera doza je nosila vgravirano posvetilo dragih prijateljev in ljubih knežjih sorodnikov z grbi, kronami in faksimili. Dragoceni spomini! Končno pa je letos še na neznan način izginila iz knežje orožarnice imenitna puška, vredna okrog 1.000 din. Starega poštenega čuvaja je seveda ob tako nenavadnih prilikah minilo dolgočasje, ki ga je pregnalo marljivo zasledovanje za storilec, pomešano s strahom pred gospodarjevo jezo.

Posledica preiskav je bila, da sta romala v zapore jesenska obiskovalca Alojz Malec in njegov tovariš France Škodlar, ki sta se spustila v nevarno igro prodajanja dragocenih stvari v delavski uniformi. Ko sta prišla pred sodnike ljubljanskega malega senata, kateremu je predsedoval a.o.s. Karol Javoršek, sta bila po državnem tožilu dr. Pompetu obtožena Malec, da je tatvine izvršil, Škodlar pa da je pomagal spravljati dragocenosti v promet.

Malcu seveda ni kazalo, da bi kar tako zanihal vsakršno krivdo. Torej je priznal, da je res ob priliki ogledovanja gradu ukradel v obtožnici navedene stvari, le s to razliko, da je nekaj cigaretnih doz skušal naprtniti v breme svojega prijatelja Škodlarja. Ta pa si tega ni dal dopasti in je vztrajno zanihal, da bi bil tudi on kradel. Skupno z Malcem si je sicer ogledoval grad, mimogrede pa mu pri ogledovanju seveda tudi ni ušlo, da njegov prijatelj spravlja nekaj dragocenosti v svoje prazne žepke. Tudi je Škodlar priznal, da je pomagal svojemu prijatelju pri vnovčevanju plena, a je pojasnil to dejstvo s tem, da je bil Malec pač njemu nekaj dolžan in se je hotel torej na račun razpečnega blaga, naplačati za Malčev dolg, za katerega ni imel upanja, da bi mu ga za rednim potom povrnil. Priznal je tudi, da je večino blaga, ki mu ga je v prodajo izročil Malec, prodal pri ugledni ljubljanski prodajalni antikviteto.

Po krajšem posvetovanju so ju sodniki obsodili: Malca na 7 mesecev strogega zapora in na 2 letno izgubo častnih državljskih pravic, Škodlarja pa na 4 mesece strogega zapora in 300 din denarne kazni.

Požari v Poljčanah pojasnjeni

Poljčane, 8. septembra.

Te dni je, kakor smo poročali, v Poljčanah in bližnji okolici v kratkem presledku kar trikrat gorelo. Ljudi se je lotila upravičena nervoznost, ker se je prvi hip zdelo, da je na delu ena in ista požigalecva roka. Tukajšnjim vestnim orožnikom in njihovemu vodji, ki so šli takoj z vso vnahe na delo, da krivce izsledijo, velja zahvala, da se je razburjenje ljudstva poleglo. V najkrajšem času so vse tri požare pojasnili.

Glede prvega so dognali, da je lastnik in požigalec, kakor vse kaže, sam v eni osebi ter je preiskava v teku. Drugi požar pri Heleni Modričevi je zagrešil neki brezposelnik, ki je na predvečer katastrofe v ekednju prenočeval. Po ranem odhodu je neprevidno odrgel ogorek cigarete, ki je tlel dalje, dokler ni bušnil slednjiji iz skednja, napolnjenega s senom, plamen, ki je neverjetno hitro uničil lepo gospodarsko poslopje. Tudi ta krivec bo v kratkem poznan na odgovor. Tretji požar, povzročen pri posestnici Tereziji Kuglerjevi, pa ima na vesti neki fantič, ki se je usodnega popoldneva sukal okoli viničarije in jo v svoji otroški nepremišljenosti in neprevidnosti zažgal. Desetletnik se izgovarja, kakor se ve in zna. Ko ga je mati poslala po mleko v Poljčane, se je izgubil v gozd blizu omenjene viničarije, kjer je kmalu nato začelo goreti. Ogenj je potem od daleč opazoval in sam tekel ljudem povedat, da viničarija gori. Da bi ogenj nastal kako drugače, ni verjetno, ker je bila viničarija prazna in stoji na samem. Lesena zgradba je zgorela od tal in z njo vred lepa stiskalnica. Lastnica je bila zavarovana za 5000 din; škoda pa je dosti večja.

Rafael Sabatini

MORSKI KRAGULJ

Gusarski roman

Na gusarjev kile je zdaj pristopil kakor je bilo že prej dogovorjeno čokat, sivobrad možak, ki se je med hojo nalahno zibal v bokih. Sakr el Bahr je sunil brata s koncem čevlja: »Kvišku pogledj, ti pes! Oglej si tega moža, nemara ga spoznaš. Nu?« Lionel je topo pogledal kvišku, ne da bi ga spoznal.

»Njegovo kršćansko ime je bilo Jasper Leigh,« je brat nadaljeval. »On je tisti ladjar, ki naj bi me bil zavlčel v Berberijo, pa se je ujel v svojo lastno zanko. Danes je moj zvesti privrženec, ker sem ga rešil vešal. Če bi upal, Rozamunda, da boš verjela njegovi zgodbi, bi mu ukazala, naj ti jo pove. Ker sem pa že naprej prepričan, da ne bi bilo tako, si moram drugače pomagati. Čuj, Jasper, ukaži Aliju, naj dene par lisic v žerjavico, in jih imej pripravljene.«

Jasper se je priklonil.

»Lisice ti že izvajajo priznanje, ljubi brat.«

»Ničesar nimam priznati,« je Lionel zastokal, »s svojimi morilskimi mukami mi moreš izsiliti samo laž!«

59

Oliver se je nasmehnil. »Da ti gre laž rajši z jezika kakor resnica, o tem ne dvomim, a nazadnje bomo resnico vendiarle zvedeli, nič te ne boji strbi!« Rogal se mu je, in prav to roganje je imelo prekanjen namen. »Sam boš povedal vso zgodbo z vsemi podrobnostmi, tako da bo minil Rozamundo tudi poslednji dvom. Povedal ji boš, kako si tisti večer v Godolphinskem parku čakal v zasedi, kako si zavrtno planil na Petra in — —«

»To je laž!« je v odkritosrtnem obupu zavrešal Lionel in skočil pokonci.

Res je bilo laž, in Oliver je to vedel. Zvit je bil kakor vsi peklenščki, in nikoli se mu ni zvižala bolje obnesla kakor nocoj.

»Laž?« je zaničljivo vzkliknil. »Bodi pameten. Ali ti bodo res šele muke izvile resnico? Saj vse vem, sam si mi vse povedal. Kako je torej bilo? Stal si za drevosom, nenadoma planil nadenj in ga predri z mečem, preden je utegnil zgrabiti za orožje, in tako — —«

»Dejstva te postavljajo na laž,« mu je Lionel strastno segel v besedo; »dobro veš, da sem ga v poštemen boju...« Beseda mu je obtila v grlu, zgrozil se je, sapa mu je žvižgala.

Molk. Vsi trije so stali negibno kakor kipi. Nazadnje je spregovorila Rozamunda; glas ji je zadrhtel in in se rezko razlegel po ploščadi, čeprav si je prizadevala, da bi govorila tiho: »Kaj... kaj si rekel, Lionel?«

Oliver se je tiho zasmehal: »Najbrž je hotel pravkar podpreti svoje trditve in opozoriti na ra-

no, ki jo je doživel v boju in od ktere je nastala tista sled na snegu v dokaz, da sem se nihal — kajti v resnici je bilo laž, ko sem rekel, da je Petra zavrtno napadel.«

»Lionel!« je zavpila. Bilo je, kakor da bi mu hotela iztegniti roke naproti, nato so ji omahnile. Še enkrat je vzkliknila: »Lionel!« Glas se ji je prelomil: »Ali je res?«

»Kaj nisi slišala njegovih lastnih besed?« je vprašal Oliver.

Za trenutek se je Rozamunda opotekla, njen obraz je bil ves spačen. Oliver je skočil k nji, boječ se, da ne bi padla. Zapovedujoče mu je mignila, naj jo pusti, a kolena so ji odrekla pokorščino; omahnila je na divan in skrla obraz med dlani.

»Bog se me usmili,« je zaječala med ihtenjem, ki ji je stresalo telo.

Njen vzkrik je zdrnil Lionel iz otrplosti. Sključeno se ji je približal. Oliver je stal porogljivo v ozadju; vedel je, da se bo Lionel še globlje zapletel. S pojasnili, ki morajo priti, se bo popolnoma obsodil.

»Roza, Roza!« je zatarnal. »Poslušaj me, preden me obsodiš! Čuj me, da ne boš krivo sodila!«

»Da, le poslušaj ga,« se je oglasil sir Oliver, njegova zgodba bo jako zabavna.«

Bratov porog je bil zavrtno nova vzpodbuda:

»Rozamunda, vse, kar je povedal, je laž. Jaz... jaz... sem storil to v silobranu. Laž je, da bi ga bil zavrtno ubil!« Njegove besede so prehitale druga drugo. »Sprla sva se zaradi... zaradi...

nioke stvari. Sam vsem je hotel, da sva se čisti ves čas srečala v godolphinskem parku. Primal me je, udaril me je. Nazadnje je hotel... in jas sem moral storiti takisto, da si rešim življenje, prisežem ti, Bog mi je priča! In — —«

»Dovolj si, dovolj,« mu je s studom segla v besedo, da bi se ubrnila naletjujnj pojasnil.

»Ne, ne! Zaklinjam te, poslušaj. Ko boš vse povedal, me boš mileje sodila.«

»Mijeje?« Bilo je, kakor da bi se nasmehljala. »Nesreča je nesreča, da sem ga ubil,« je blaznel Lionel. Nisem ga hotel, samo sumek sem hotel odbiti, svoje življenje sem branil.

»Rozamundino ihtenje je bilo utihnulo, njene oči so bile okružene.

»In potem si pustil mene in ves svet v veri, da je morilec tvoj brat. Ali je tudi to nesreča nesreča?« Njen pogled mu je bil nemoren. Jedila je izjavila: »Oh, če bi vedela, kolikokrat sem te ljubila — — že takrat, na skrivaj — — imela bi usmiljenje z menoj.«

»Usmiljenje?« Izrekla je besedo, kakor da bi mu jo pljunila v lice. »Ti, človek, bereš za usmiljenje?«

»Morala bi imeti usmiljenje, če bi poznala moč izkušnje, ki me je premagala.«

»Moč tvoje podlosti, tvoje lažnosti, tvoje zavratnosti, tvoje nizkote — to zdaj pomam.«

MALI OGLASI

Služba dobi

Beoda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši sneek 17 Din.

Veče pletilje na flahstrikmašine, issemo na takojšen nastop. Slatno mesto. Ponudbe: Zlatno janje, Zagreb, Sermateva 4. 23535-1

Pouk

Beoda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši sneek 17 Din.

Tečaji nemščine v Delavski zbornici. — Vedenje za odredbe, časovni za mladino, IV. stopnja, priročnik, levo. (iz Čopove ulice, pred kavarno). 21319-4

Kapital

Beoda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši sneek 17 Din.

Bančno kom. zavod in menjalnica MARIBOR, Aleksandrova ul. 40. vnovčuje hranilne knjižice vseh bank in hranilnic. Kupuje vrednostne papirje, valute in zlatnike po najvišji dnevni ceni. 23716

Hranilne knjižice vrednostne papirje vnovčuje po najbolji ceni in takojšnjemu isplatu. Izposljuje vse bančne, sudske, kreditne in oblagovne posle najkvalitetneje.

Alojzije Planinšek trg. ag. bančnih poslov, Ljubljana, Beethovnova ul. 14/L, telefon 35-10. 39-36

Srečke Prodajalce za srečke razredne loterije, issemo pred oglednim pogledom. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Srečke«. 270-16

GOSPODINJA

(WIRTSCHAFTERIN)

boljša oseba srednjih let, ki se razume v kuhinji, po možnosti samostojna vdova, se išče za vodstvo večje restavracije v Zagrebu. Nastop po dogovoru. Cenj. ponudbe pod 47336 na Publicitas dd. Zagreb, Illica 9.

G. Th. Rothman:

VRTISMRČEK

in ŠILONOSKA

Nove pustolovščine

106

Ne, tako neumni pa nismo! A kaj stori mrcina? Mirno se usede v travo pod drevesom. »Ne ganim se, dokler te ne dobim!« mi zakliče. »Prej ali slej boš moral zlezi z drevesa!« Nu da, tako bi utegnilo nanesti. Trepetaje se skrijem med listje.

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

Kupim

Beoda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši sneek 17 Din.

Klavirsko harmoniko dobro ohranjeno, po močnatosti s registrom, kupim. — Naslov: Željko Drago, Gjeva 3/II. (Butter), Ljubljana. 23535-7

Auto, moto

Beoda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši sneek 17 Din.

DKW motocikle ima v zalogi Motor Import, dr. s. o. z. Ljubljana, Tyrseva c. 35. 21771-10

Oblačila

Smoking zelo lep, popolnoma nov (din. 3.000) za veliko, močno osebo, prodam za din. 1.500. Ogled vsak dan od 8 do 9 in od 12 do 13. Kongresni trg 13-III. 22380-13

V najem Beoda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši sneek 17 Din.

Hišo z gostilno in mesarijo odda občina Sv. Pavel pri Preb. s. 5. X. 1937 v najem. Ponudbe je poslati do 25. IX. 1937. Občina si pridržuje pravico oddati v najem tudi nitiim ponudnikom, če smatra to za potrebno. 22383-17

Dijalke robe

Beoda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši sneek 17 Din.

Profesor sprejema 3 nižjokolov v dobro oskrbo in vestno nadzorstvo. Blewelsova 5. vi. soko pritiče levo. 23130-22

GOSPODINJA

(WIRTSCHAFTERIN)

boljša oseba srednjih let, ki se razume v kuhinji, po možnosti samostojna vdova, se išče za vodstvo večje restavracije v Zagrebu. Nastop po dogovoru. Cenj. ponudbe pod 47336 na Publicitas dd. Zagreb, Illica 9.

G. Th. Rothman:

VRTISMRČEK

in ŠILONOSKA

Nove pustolovščine

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

Avtoizlet

Vsak teden avtoizlet na Korolko, Klapenfurt, po osebi din. 100. Italija Udine Venecija, dva dni din. 300. Vse informacije Autobureau Juvan, Kranjska gora. 22384-37

Posest Beoda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši sneek 17 Din.

Veče števil

kompleks, posetov, gozdov, trgovskih a stanovanjskih bil ter vti ima napredaj vrabden, strokov izobrazben posejovalec Kusaner Ludvik, Cesta 29. oktobra 6. Telefon 37-38. Poselstveni graditelj in sodni centeli za nasvete brezplačno na raspelaje. 60-20

Mesnica s prodajo submensnate robe na najprometnejši sagrebški ulici, dobrodoča, krasno trojana, zvrten tramvaj skega postajališta, izvrstna konsumna posetja, napredaj radi smrtnega slučaja za 15.000 din. Poselovalnica Pavlečkovi, Zagreb, Illica 5. 144. 22388-30

Gostilno

3 sobe, kuhinja, klet vsi poslovali prostori kompletno urejeni, biljard, stansrina zelo niska, promet mesečno 25.000 din, prodamo. Cena 14.000 din. Sušterici, Zagreb, Dalmatinska ul. 11. 22386-30

Pridelki Beoda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši sneek 17 Din.

Kislo zelje novo prvotno v sodekih dobavlja po naročilu. Gustav Erklavec, Ljubljana, Kodoljevo, Poštova ul. 10. telefon 25-91. 20973-33

Kislo zelje,

repo, sarmno prvotno po konkurenčnem cenji vsako množino dobavlja Homan, Sv. Petra c. 81, Ljubljana, telefon 35-39. 263-33

Dragocenosti Beoda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši sneek 17 Din.

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišji ceni CERNE - juvelir Ljubljana, Wolfsova ulica 1. 12-38

Ženitve

Vaska deo-da sifro; davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši sneek 17 Din.

Mlad gospod sigurne eksistence, isse družno do 28 let, zmnožno pomagati postaviti skupni dom. Prednost imajo trgovsko ali obrtno nabavljene gospodine. — Poslati samo resne ponudbe s sliko na ogled. Jutra pod sneek »Mlad gospodine«. 22387-25

BOTOT

Poprej

BOTOT

Sedaj

1937

Penasta pasta za zobe

D. Pechmajou & Cie Zemun

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

Razno

Beoda 1 Din, davek 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši sneek 17 Din.

Celuloidne ščite za vrata naročite pri FR. ZRNEC Ljubljana, Kopitarjeva ul. 1

Obiščite

novinarski razstavo — fotelje — in vse drugo priznato solidno delo dobavi

Cauche SEVER — Marijin trg 2.

KSILOLITNI TLAK

za kuhinje, kopalnice, lokale, tovarne itd., je edino primeren, sodoben in cenen. — Izvršuje ga

„Material“ Ljubljana, Tyrseva 36 a

OGLAS. DOBAVA DVAJU AUTOMOBILA Središnji ured za osiguranje radnika u Zagrebu održaće dne 23 — IX — 1937 (četvrtak) u 11 časova u uredskim prostorijama u Zagrebu, Mihanovićeve ul. 3/III prvu javnu pismenu ofertalnu licitaciju za dobavu jednog teretnog automobila sa Diesel-motorom od 3 — 3.5 t. nosivnosti i jednog osobnog zatvorenog automobila sa 6 sedjela.

Ponude taksirane

propisno odredbi T. br. 25 taksene tarife zakona o taksama valja predati ili poštom dostaviti u zapečaćenoj kuverti do gore označenog roka Središnjem uredu za osiguranje radnika u Zagrebu (soba broj 305).

Kaucija u iznosu od 5% za naše državljane a 10% za strane državljane od proračunske svote za dobavu automobila valja položiti ili poštom poslati blagajni Središnjeg ureda za osiguranje radnika u Zagrebu (soba broj 420) najdalje do 10 časova dana, određenog za održanje licitacije.

Uslovi licitacije mogu se dobiti besplatno svakog radnog dana za vreme uredovnih časova kod Središnjeg ureda za osiguranje radnika (soba broj 412).

Broj: 36.875-1937

SREDIŠNJI URED ZA OSIGURANJE RADNIKA

Z A G R E B.

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

106

MORANA
SVOJIM PLESASTOSTI
POTREBNA JE SVAKOMU
PREDDIT ATTE SE!

MORANA
ODRAVIL PRILAJEKKEME JACI IN HRAN
LASSI'CE TAKOJ USTAVI IZPADANJE LA
LASJE PORASTEJO TUDI NA PLESASTOM
MESTU.

STAKLENICA PO DOVZETJU
DIN 40.- POŠTINA DIN 7.-
MODERNA KOZMETIKA - SPLIT

S. br. 17274/37

Obiščite
novinarski razstavo

Cauche SEVER — Marijin trg 2.

KSILOLITNI TLAK

za kuhinje, kopalnice, lokale, tovarne itd., je edino primeren, sodoben in cenen. — Izvršuje ga „Material“ Ljubljana, Tyrseva 36 a

OGLAS.

DOBAVA DVAJU AUTOMOBILA

Središnji ured za osiguranje radnika u Zagrebu održaće dne 23 — IX — 1937 (četvrtak) u 11 časova u uredskim prostorijama u Zagrebu, Mihanovićeve ul. 3/III prvu javnu pismenu ofertalnu licitaciju za dobavu jednog teretnog automobila sa Diesel-motorom od 3 — 3.5 t. nosivnosti i jednog osobnog zatvorenog automobila sa 6 sedjela.

Ponude taksirane propisno odredbi T. br. 25 taksene tarife zakona o taksama valja predati ili poštom dostaviti u zapečaćenoj kuverti do gore označenog roka Sredi

Japonska skrb za moč in zdravje

Vsako jutro po umivanju se japonski vojaki na dvoriščih svojih kasarn masirajo po plečih

Neškodljiv pik strupenjače

Dvajset razburljivih minut med življenjem in smrtjo

Razburljivih dvajset minut so doživeli ljudje v nekem svjetskem filmskem studiju, kjer je ena najbolj strupenih avstralskih kač, tako zvana tigrska kača, piliča poklicnega krotileca kač.

Rudolf de Heume, tako se je imenoval krotilec, je prišel v studio, da bi tam pokazal svojo spretnost pred filmsko kamero. Prizor je bil že sam na sebi dovolj razburljiv, a postal je še bolj, ko je neka tigrska kača nenadno dvignila svojo glavo iz žepa v krotilečevem plašču in moža piliča v roko. Vse je menilo, da je mož že zapisan smrti, samo on ni izgubil glave.

Na tisoče prič strašne letalske smrti

Na neki letalski prireditvi na Le Bourgetu pri Parizu, kjer je bil navzoč tudi francoski minister za letalstvo, se je odigrala pred očmi tisočev gledalcev strašna nesreča. Podporniki Pagnini je trčil pri pristajanju v neko letalo. Zaradi sunka se je njegov aparat vnel. V nekaj sekundah se je aeroplan spremenil v gorečo baklo. Pagnini je bil s pasom privezan na letalski sedež, zato se ni mogel rešiti z odskokom. Zgoraj je pri živem telesu, medtem ko so ljudje na letališču vpili od groze in so ženske padale v omedlevice.

Jalova koledarska reforma

Kakor poročajo iz Zeneve, ni nobene nade, da bi se izvedla reforma koledarja s 13 meseci po 28 dni. Dva in trideset držav se je izjavilo o stvari, toda tako različno, da ni mogoče ustvariti skupne osnove, na katero bi bili voljni pristati vsi odločujoči činitelji. Tudi cerkve nasprotujejo poenotenju in novi razdelitvi koledarja. Vatikan sicer priznava potrebo stabilizacije premicnih praznikov, toda pravi, da leži tozadevna končna odločitev pri ekumenskem koncilu. Pravoslavna in evangelijska cerkev sta se izjavili za spravljivo stališče, toda kljub temu kaže, da s koledarsko reformo ne bo nič.

Lepo perilo

res lepo in čisto oprano, dosežete z uporabo dobrega pralnega praška. — Tak je

PERION

kvalitetni izdelek slovenske industrije. — Kupujte in uporabljajte ga!

Ženske se mešajo v politiko

Potem ko so zavzele Santander čete generala Franca, so ženske manifestirale po ulicah z zastavami novega režima

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

September - oktober
10 dnevno zdravljenje
700.— dinarjev

VSE vračunano: stanovanje (vsaka prosta soba na izbiro) hrana (v vsaki restavraciji a la carte) 2 zdravniška pregleda, od zdravnika predpisane zdravilne oglikove in mineralne kopelji velika analiza seči, vse takse, postrežba in pitje zdravilne vode.

Moderni komfort. — Kavarna. — Ton-kino. 300 sob (150 s tekočo vodo). — Prospekte in navodila pošilja:

Uprava Radenskega zdravilnega kopališča Slatina Radenci (pri Mariboru).

Groza v mrtvašnici

V pariški mrtvašnici so te dni doživeli stvar, ki spominja na zgodbe ameriškega pisatelja z groze, Edvarda Allana Poeja. Iz neke reke so potegnili žensko truplo. Da bi ga agnosirali in v ta namen fotografirali, so ga položili na mrtvaški oder. Toda kako so se sluge v mrtvašnici prestrašili, ko se je mrtlič začel zvijati v konvulzivnih krčih! Truplo je na ta način izgubilo ravnotežje in padlo na tla. Pobrli so ga in ga zopet položili na pare, nakar se je izvilja iz obleke mrtve ženske jegulja, ki se je bila zapletla v mrtliča ter so jo z žensko vred prinesli v mrtvašnico.

Okradena filmska zvezdnica

Francoški filmski zvezdnici Kitty Gallianovi, znani iz filma »Maria Galante«, so vlomili nedavno ukradli iz stanovanja v Hollywoodu vse dragulje in kožuhovino v skupni vrednosti 600 tisoč frankov. Te dni je prejela umetnica priporočeno pošiljko z vsemi ukradenimi predmeti nazaj. Tatovi so napisali Gallianovi pismo in pravijo, da jim je žal vlom. Za spomin na vlom pri Gallianovi so si obdržali samo tri steklenice umetniških dišav.

Prepovedana popevka za uporne kaznjence

Izšel je ukaz namestnika Adolfa Hitlerja, Rudolfa Hessa, s katerim se v bodoče prepoveduje nemška popevka »Siegreich wollen wir Frankreich schlagen«. Hess je obenem s prepovedjo te popevke razposlal oblastvom okoliščino, v kateri poudarja, da ni Nemčija sovražnica Slovanov, niti Francozov.

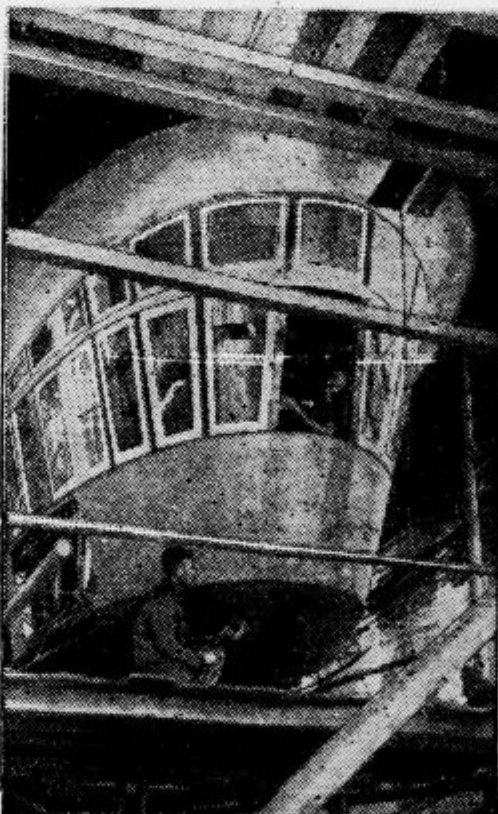
Hladna jesen že prihaja... varujte se prehlada!

Nudimo vam odgovarjajoče jesensko blago za obleke in površnike v raznih kvalitetah. Na željo vam izgotovimo obleko ali površnik prvovrstno in po meri tudi pri nas v lastnem ateljeju.

Izgotovljene obleke, površniki, hubertusi, dežni plašči itd. vedno v zalogi pri trdnici

DRAGO SCHWAB,
LJUBLJANA, ALEKSANDROVA CESTA 7

Kmalu bo dograjen

Pogled na del novega nemškega zeppelina, ki ga izgotavljajo v delavnicah v Friedrichshafnu. Zrakoplov bodo po zaključenih pogajanjih z Ameriko polnili s helijem

A NEKDOTA

Madame de Staëlova ni bila lepa, imela pa je krasno roko. Nekoč ji je neki otrok skovalca to opomnil. Madama se je opravičila: »Treba je pač pokazati svojo lepoto tam, kjer jo človek ima!«

VSAK DAN ENA

»Da, da, draga gospodična, saj vem, da ste storili vse, kar je bilo mogoče, da ste me polepšali...«

(Tidens Tegne)

S P O R T

Včeraj so dirkali na Dolenjsko

Kolesarsko in motociklistično društvo »Sava« je imelo svoje uspele dirke na treh progah do Stične, Trebnjega in Novega mesta

Ljubljana, 8. septembra.

Agilni kolesarski klub »Sava«, ki skrbi za razvoj kolesarskega športa v južnem delu Ljubljane, je priredil danes kolesarske in motociklistične dirke za juniorje in seniorje, kolesarje ter motodirkače na lahkih sportnih motorjih. — Kaj bi bile te in še kakšne tovrstne druge prireditve, če ne bi imel naš kolesarski in motosport tako vztrajnih delavcev in organizatorjev kakor je g. Batelj pri »Savi«, popularni Jaka Gorjanc pri »Iliriji« in še nekateri drugi mecen, ki toliko trtjujejo in delajo, idealisti starega kova, žal le z redkimi posmehalci med mladimi. Dirke brez nagrad si skoro ne moremo več zamisliti. Novodobni sport in njegovi očetje prenesajo to kot nekaj povsem umiljivega.

Pa so se vendar današnje dirke končale v polno zadovoljstvo prirediteljev in tekmovalcev. Šlo je brez protestov, le manjših nezgod je bilo, da je tekma trajala dolge ure. G. Batelj je s pomočjo sodelavcev v odboru kluba gg. Rozine, Gregorčiča in še nekaterih vztrajnih vodil tekmovalcev v najlepšem redu in ob koncu ob razdelitvi nagrad izrekel tehtno misel na račun našega športa. Kot preizkušen sportni organizator je z očetovsko uvidnostjo pograjal nezdrave pojave, dodal pa je tudi bodrilno besedo vsem, ki pojmujemo sport resno.

Dirke so obsegale tri točke sporeda. Juniorji kolesarji so tekmovali na 60 km dolgi progi od Rudnika izpred gostilne pri »Plankarju« do Stične in nazaj. Zmagal je Rebrovič Ivan (SK Željezničar, Zagreb) v času 2:04.40.

Seniorji-kolesarji so vozili do Trebnjega in nazaj, skupno 110 km. Znani olimpijec Gartner Franc (Ljubljana) je v času 3:13:08 zmagal pred gosti iz Zagreba za dobre 4 minute in je bil seveda burno pozdravljen na cilju, kjer je več sto dirkačev vztrajno čakalo dirkače skoro vse popoldne.

Pri motociklistih je prepričevalno zmagal Kavčič Virgilij (KMD »Sava«), ki je

potreboval do Novega mesta in nazaj — skupno 140 km — 2 uri in 32 minut in 50 sekund in je drugača in ostale sotekmovalce pričakal na cilju polnih 47 minut kasneje ozir. zadnje že kar ure pozneje. Vozil je povprečno 57 km na uro na stroju DKW z le 98 ccm, kar izpričuje, da izborna obvlada tehniko vodstva, predvsem na ovinkih.

Podrobni tehnični uspehi

Kolesarji juniorji: Za zmagovalcem Rebrovič (Zagreb) so še: 2. Gregorič (ZSK Hermes) 2:04:40 in dve petinke; 3. Hrastar (Hermes) 2:04:41; 4. Lukman (Hermes) 2:04:41 in dve petinki; 5. Pančur (Sava) 2:04:42 in 6. Bratun (Hermes) 2:04:44. — Od 20 tekmovalcev jih je prišlo na cilj 14, na obrat v Stični pa razen dveh vsi.

Kolesarji-seniorji: Za Gartnerjem sledita Zagrebčana Solman (ZSK »Orao«) 3:17:11 in dve petinki in Ormož (Željezničar) 3:19:40, dalje Grum (Ljubljana) 3:23:30, Žerjav (Sava), Košar (Željezničar, Zagreb) in Polak (Celje). Zadnji je imel več defektov z žeblički, kar mu je onemogočilo ugodnejši placement. Vozil pa je zelo dobro.

Od motociklistov sta za Kavčičem vozila v cilj še Mihelič (Hermes) in Simčič (Sava).

V vseh skupinah so prvi štirje plasirani prešli praktična darila kluba-prireditelja in njegovih mecenov, nekaterih znanih ljubljanskih tiskov, in sicer prvaki dirkalni okvir, drugi po dva tubularja, tretji električno svetilko z dinamo, četrti pa po en tubular, dočim prvoplasirani člani »Sava« še po dva tubularja kot posebno darilo.

Gostje iz Zagreba so bili zelo gostoljubno sprejeti in so gotovo odšli zadovoljni z uspehi in sportnim sprejemom prirediteljev in gledalcev. Zmagovalcem motodirke Kavčič je prejel zelo okusno izdelan prehodni srebrni pokal že v trajno last.

Kako je bilo v Bukarešti prvi dan
Otvoritev VII. balkaniade — Kako je Jugoslavija zasleda prvi dve prvi mesti

(Pismo vodje slovenskih atletov)

Bukarešta, 5. septembra zvečer.

Snoči so prišli Beograščani in Pančevčani, z njimi pa tudi Aleksa Kovačević iz Zagreba. Stefanovića in Kleuta ni med njimi, ker sta morala v vojsko.

V hotelu »Splendid« stanujemo samo mi, hranimo pa se vsi udeleženci balkaniade skupno tukaj. Vsaka ekipa ima svojo mizo, okrašeno z dvema državnima zastavama. Da bi ne imeli kakšne nesreče, so nam prireditelji odredili v hotelu stražo, ki pa vedno spi, kadar hodimo mimo nje. Nekateri nam pravijo, da se ne vedo, ali straža čuva nas ali pa so hoteli z njo zavarovati druge pred nami.

V nedeljo popoldne so nas ob 10. poklicali zaradi zadnjega razgovora, pa smo prišli na vrsto šele dve uri in pol pozneje. Disciplina je torej pri nas še zmerom bolj v čilih kot tukaj. Izvedli smo poskusni defile v zelo majhnem številu, nas je bilo zraven šest. Od Turkov pa je korakal samo zastavonoša, znani skakač Haydar. Meni ga je bilo žal in sem mu šel delat družbo ter sem to dopolnilo predstavil kapetana turške reprezentance. O tem se je pozneje izrekel še marsikateri šala.

Popoldne je začelo deževati. Na srečo je dež pred otvoritvijo ponehal in rumunska domovina je bila ponosna na svoje sinove, ker so od vseh napravili najboljši vtis. Točno ob 16. je prišel kralj s svečanim spremstvom, potem je bila vrsta sodnikov v belih hlačah in srajcah, nato pa so se zvrstili udeleženci. Najprej štirje Albanci, potem Bolgari, potem Grki (zastavo je nosil najboljši grški atlet Syllas), za njimi pa ml. zastavonoša Kovačević in kapetana Goleč, dalje Turki in kot zadnji najbolj številni domači. Vse ekipe razen naše in turške so pozdravljale z dvignjeno desnico. Po pozdravnem nagovoru predsednika rumunske lahkoatletike zveze je sam kralj proglasil osme balkanske igre za otvorjenje. Vojaška godba je zaigrala vse državne himne, v nebo so zadoneli trije topovski strelji, vojaštvo pa je spustilo nekaj tisoč golobov, ki so na vse strani raznesli vest o otvoritvi te balkanske prireditve.

Na razmočenem tekalističu so se nato začeli predtekli na 100 m in z njimi tudi prve senzacije teh igre. Oba Grka sta izpadla že v predteklih, naša dva pa sta morala pljuniti v roke, da sta prišla v finale.

Za skok v daljino se nismo nadejali niti toliko, kolikor smo dosegli. Mikic je skakal prav dobro, junior Lenart pa je prišel komaj čez 6 m in seveda ni prišel med finalist. Zmagovalac Lamorakis je dosegel svoj rezultat (7.05) že s prvim skokom, pozneje pa še enkrat. Mož je precej zopern zato, ker se nikakor ne more pripraviti na skok in trajajo te priprave celin 7 minut. Seveda ga je publika za ta njegov tempo nagradila z glasnim žvižganjem in še mi smo bili zadovoljni z njim.

Gošček nam je pripomogel do prve zmage na tej prireditvi. Krasen je bil ta tek na 800 m. Voditi je začel Gabršek, Gošček je bil tretji. Po 300 m je že Gošček prvi, Gabršek pa drugi, ki z »zaviranjem« nekoliko pomaga, da Gošček pobegne Georgakopulosu. Zmaga je naša in prvič se igra jugoslovenska himna, mornarji pa dvignejo našo zastavo na srednji jambor.

Pri teku na 100 m so nam naši zavezniki gledali skozi prste. Bauer je trikrat startal napačno, Katalinić pa enkrat. Prvi štirje so prišli skoraj skupno v cilj in je razlika treh desetink med prvim in četrtnim mestom mnogo prevelika.

V kopju je bilo slabo zaletišče in so vsi metali 3 do 5 m manj kakor navadno. Drugačen je bil naš drugi metalec Miloš, ki je metal celo 15 m manj kot sicer.

Zadnja točka — stafeta 4 x 400 m — je bil najbolj razburljiv dogodek tega dneva. Rumuni so bili tako sigurni prvega mesta, da so podarili za zmagovalno moštvo štiri pokale. Torej za vsakega enega. Prvi naš tekač Despot je bil v začetku daleč zadaj

in tretji. Na predajo je prišel samo 3 m za najboljšim Rumunom. Drugi naš Banšćak je sprva malo zaostal, predal pa je palico kot prvi skoraj istočasno z Grkom in Rumunom. »Izvrstna« predaja je bila kriva, da smo še enkrat zaostali za 10 m, toda pri 300 m opešata Grk in Rumun ter ju Hanzi pusti zato še daleč zadaj. Pleteršek kot zadnji dobi palico 15 m pred Mantikasom; ker se ga le nekoliko bolj, beži tako, da mu uide čez 20 m daleč. To je bila naša druga zmaga, spet je igrala godba himno in spet je vihrala jugoslovenska zastava na srednjem jamboru.

V sredo je drugi dan našega sporeda!

B. S.

V nekaj vrstah

Med nedeljskimi nasprotniki v ligaškem tekmovalstvu sta se beograjska tekmečka Bask in Jedinstvo v izogib dvojne tekme odločila, da bosta svojo tekmo odigrala že v soboto. Sodniki v tretjem kolu pa bo bo naslednji: za Bask-Jedinstvo Kap iz Sarajeva, za BSK-Jugoslavijo Podupski iz Zagreba, za Hajduk-Concordijo Kniffer iz Osjeka ter za Ljubljano-Slavijo Mika Popović iz Beograda. Za zagrebško tekmo bo sodnika »dostavila« italijanska sodniška zveza.

RADIO

Podroben program ljubljanske in vseh evropskih radijskih postaj dobite v vodilni in bogato ilustrirani slovenski radijski reviji »Naš Val«. — Mesečna naročnina samo 12 din. Naroča se pri upravi v Ljubljani, Knaflijeva ulica 5.

Četrtek 9. septembra

Ljubljana 12: Harmonika solo (g. Milan Stante). — 12:45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13:15: Plošče. — 14: Vreme, borza. — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nac. ura. — 19:50: Straussov valček Veselilec se življenja (plošče). — 20:10: Slovensčina za Slovence (dr. R. Kolarič). — 20:30: Koncert opernih spevov s spremljevanjem klavirja — poje ga. Pavla Lovčeta, pri klavirju prof. M. Lipovšek, vmes Radio orkester. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22:15: Rezervirano za prenos z velesojma.

Petek, 10. septembra.

Ljubljana, 12: Sramel kvartet »Hmta-drac. 12:45: Vreme, poročila. 13: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. 13:15: Radio orkester. 14:00: Vreme, borza. 19:00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. 19:30: Nacionalna ura. 19:50: Izseljeniške novice. 20:00: Liszt: Ogrska ropodija št. 2 (plošče). 20:19: Vzgoja otrokovega naraščaja (ga. Marija Kovačeva). 20:30: Operetne speve s spremljevanjem Radio orkestra pojeta gdč. Dragica Sokova in g. Jean Franc. 22:00: Čas, vreme, poročila, spored. 22:30: Angleške plošče.

Beograd, 12: Simfonična glasba. 20:00: Prenos iz Zagreba. 21:00: Plošče. 22:15: Klavirske skladbe in plošče. Zagreb: 20: Skladbe za čelo, petje in lahka godita orkestra. 21:30: Zborovski petje in ples. Praga: 19:10: Iz deških operet. 20:15: Moravske narodne. 20:35: Jeremias »Gospod Ivarčovski«. 22:25: Komorna glasba. Varšava: 19: Beethovenove simfonije. 20:20: Koncert solistov in orkestra. 21:00: Pesmi in plesi. 22:00: Klavir in čelo. Dunaj: 12:00: Lahka glasba. 16:15: Klavirski koncert. 16:05: Babične pesmi. 17:35: Stajerski skladatelji. 20:00: Popotna pesni. 20:50: Zvočna igra. 22:20: Avstrijski skladatelji. 23:00: Nadaljevanje koncerta. Berlin: 19:00: Koncert velikega orkestra. 20:00: Hitlerjev govor na nürnberškem kongresu. 22:30: Zabaven program. München: 19:00: Nemške spvoigre. 20:00: Kakor Berlin. Stuttgart 18:00: Pester glasbeni program. 20:00: Kakor Berlin. 24:00: Nočni koncert.